

Aprobat prin Hotărîrea Colegiului Ministerului Educației
nr. 4.1 din 26 ianuarie 2012

Raport
cu privire la activitatea Ministerului Educației în anul 2011

În anul 2011 activitatea Ministerului Educației (în continuare - Ministerul) s-a axat pe următoarele obiective:

- perfecționarea cadrului legislativ și normativ din domeniu în conformitate cu cerințele societății moderne, legislația internațională și normele europene;
- îmbunătățirea calității educației prin trecerea treptată a învățământului preuniversitar de la principiul academic la cel de pregătire a elevului pentru viață;
- asigurarea accesului la o educație de calitate pentru toți cetățenii Republicii Moldova, inclusiv, la educația timpurie pentru toți copiii de vârsta preșcolară;
- dezvoltarea unui sistem de formare profesională la toate nivelurile orientat spre asigurarea cu resurse umane competitive în raport cu necesitățile actuale ale pieței forței de muncă;
- reformarea sistemului de învățământ superior în direcția înscrierii acestuia în sistemul învățământului superior european.

Documente de politici implementate și monitorizate

Direcțiile prioritare de activitate a ministerului au derivat din documentele de politici naționale și sectoriale:

- Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova ”*Integrare Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare*” 2009 – 2013;
- Memorandumul cu privire la politicile economice și financiare pentru anii 2010-2012;
- Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului;
- Strategia Națională de Dezvoltare pentru anii 2008-2011;
- Planul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2011;
- Strategia națională ”Educația pentru toți”, pe anii 2004-2015 și Planul național de acțiuni ”Educația pentru toți”;
- Strategia națională de prevenire și combatere a corupției;
- alte documente de politici atât naționale, cât și sectoriale, puse în aplicare.

I. Dezvoltarea și perfecționarea cadrului legislativ și normativ în domeniul educației

Promovarea politicilor la nivelul sistemului național

În perioada de referință, Ministerul:

- a definitivat și a prezentat Guvernului spre aprobare Codul Educației;

- a elaborat Cadrul de Cheltuieli pe Termen Mediu în învățământ, stabilind programele prioritare de dezvoltare și finanțare a sistemului educațional în perioada 2012-2014;
- a luat parte activă la elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare ” Moldova 2020”, înaintând propuneri pentru prioritatea *Studii relevante pentru carieră*;
- a elaborat:
  - Programul de Dezvoltare Strategică a Ministerului Educație, care a fost aprobat la ședința Colegiului Ministerului din 23.12.2011. El va sta la baza elaborării Planului de activitate a Ministerului pentru anul 2012;
  - Planul național de acțiuni pentru implementarea reformei structurale în educație și a componenței Comitetului național de coordonare a implementării reformei structurale în educație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484 din 05.07.2011;
  - Programul de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 523 din 11.07.2011;
  - Propunerea de politică publică „Dezvoltarea capacităților manageriale ale universităților prin extinderea autonomiei universitare”.

Dezvoltarea procesului participativ și asigurarea transparenței în activitatea decizională

În conformitate cu punerea în aplicare a *Legii nr. 239 – XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional* și a Hotărârii Guvernului nr. 96 din 16 februarie 2010 „Cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional”, pe parcursul anului 2011 au fost adoptate circa 3595 de decizii, inclusiv:

- proiecte de Decrete ale Președintelui – 2;
- proiecte de legi – 5;
- proiecte de hotărâri ale Guvernului – 17;
- ordine privind activitatea de bază a ministerului – 1875;
- ordine privind personalul – 1696.

Au avut loc 204 întruniri consultative (audieri publice, dezbateri, ședințe ale grupurilor de lucru, etc.) desfășurate în cadrul ministerului cu participarea diferitor actori și reprezentanți ai societății civile. Au fost recepționate 149 de recomandări pentru îmbunătățirea diferitor documente și circa 124 de recomandări au fost incluse în proiectele de decizii.

În scopul dezvoltării procesului participativ, asigurării transparenței în activitatea decizională și soluționării problemelor în domeniul învățământului, au avut loc 3 ședințe ale Colegiului Ministerului Educației, la care au fost puse în discuție 17 chestiuni.

Au fost organizate peste 20 de conferințe de presă, vizite în teritoriu cu participarea reprezentanților instituțiilor mass-media, difuzarea comunicatelor de presă, plasarea pe site a materialelor informative cu privire la activitatea ministerului ș.a. În parteneriat cu AO Every Child, pe site-ul ministerului, lunar, a fost publicat Buletinul informativ „Viitorul începe în familie” al Proiectului „Asigurarea dreptului copilului la familie și protecția lui de violență, abuz și neglijare”

unde pot fi accesate interviuri, informații privind reforma sistemului rezidențial din Republica Moldova, etc.

S-a oferit asistență solicitanților, în baza cererilor de acces la informație, la identificarea și obținerea informațiilor și documentelor oficiale privind zilele și orele de audiență a cetățenilor, modul de depunere a petițiilor, a fost prezentat raportul ministerului privind riscurile de corupție pentru anul 2010.

Activitatea de prevenire și combatere a corupției în sistemul de învățământ

Ministerul, pe parcursul implementării Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Corupției a întreprins mai multe acțiuni:

1. Prin Ordinul Ministerului Educației nr. 972 din 12.12.2011 a fost aprobat Regulamentul privind cooperarea instituțiilor de învățământ cu asociațiile obștești de părinți (Monitorul Oficial nr. 227-232 din 23.12.2011).

2. În procesul desfășurării procedurii de achiziții publice a fost asigurată transparența prin publicarea în Buletinul Achizițiilor Publice a anunțului despre organizarea licitației publice în vederea procurării unor bunuri sau servicii.

3. Procesul de autoevaluare a riscurilor instituționale de corupție a fost efectuat de către Grupul de autoevaluare a riscurilor instituționale de corupție. În cadrul efectuării acestei proceduri complexe, au fost chestionați angajații instituției. Ca urmare a evaluării chestionarelor s-a inițiat procedura de elaborare a Planului de integritate a instituției.

4. Transparența procedurii de recrutare a personalului a fost respectată în totalitate. Astfel, a fost plasat anunțul pe pagina web a instituției la rubrica “Despre Minister”, subrubrica „Locuri vacante în aparatul central al Ministerului Educației”. Ulterior, au fost informați despre rezultate atât participanții la concurs, cât și cetățenii, prin publicarea pe site a întregii proceduri.

5. Declararea veniturilor și a proprietăților se efectuează în strictă conformitate cu Legea nr. 1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății demnitarilor de stat, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere. Respectiv, declarațiile pe venit și avere sunt depuse atât de către demnitarii de stat, cât și de funcționarii publici în termenele stabilite la organele abilitate în acest sens, astfel fiind asigurată transparența veniturilor obținute.

6. La 21.12.2011 a fost lansată versiunea nouă a paginii web a Ministerului Educației. Pagina web are un sistem de gestiune a conținutului, oferind posibilitatea celor care o accesează de a se expune asupra acțiunilor întreprinse, politicilor elaborate, inițiativelor legislative, etc., dar și multe alte opțiuni.

7. Desfășurarea în instituțiile de învățământ a Zilelor unice de prevenire a corupției cu genericul „Mileniul III – mileniul calității și fără corupție”.

8. În vederea implementării eficiente a Legii cu privire la transparența în procesul decizional nr. 239 – XVI din 13.11.2008 și a Legii cu privire la accesul la informație nr. 982 – XVI din 11.05.2000, a fost emisă, de către Ministerul Educației, Dispoziția nr. 46 din 09 februarie 2011, astfel fiind instituită și asigurată funcționarea Telefonului de încredere a Ministerului (tel: 23 46 09). Respectiv, pe parcursul anului 2011, la Telefonul de încredere au fost preluate 121 de apeluri, din ele 37 semnale s-au referit la pretinse acte de corupție, ceea ce

constituie aproximativ 30%. În investigarea sesizărilor au fost implicați colaboratorii Ministerului Educației, Direcțiile Generale Municipale/Raionale de Învățământ, Tineret și Sport, administrațiile publice locale, organele de drept din teritoriu.

II. Situația generală pe niveluri educaționale

Educația timpurie și preșcolară

În vederea realizării obiectivului de asigurare a accesului la educația timpurie pentru toți copiii de vârstă preșcolară, au fost întreprinse măsuri de revitalizare a instituțiilor preșcolare, de instituire a centrelor comunitare în localitățile care nu dispun de aceste instituții, precum și de consolidarea bazei didactico-materiale.

În anul 2010 – 2011, în republică, au activat **1381 grădinițe** cu un număr de **11961** educatori, **759** surori medicale și un contingent de circa **130041 copii** (ce constituie circa 80% din numărul total de copii de vârstă preșcolară), cuprinși în programe preșcolare, dintre care **2166 copii** sunt cu necesități speciale. Numărul instituțiilor preșcolare și a copiilor, care frecventează aceste instituții, este în creștere.

	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Instituții preșcolare	1305	1334	1349	1362	1381
Copii	116239	120111	123903	125981	130041
Rata de încadrare în învățământul preșcolar	70,1%	72,6%	74,4%	76,6%	77,1%

Proiectul „Educație Pentru Toți – Inițiativa de acțiune Rapidă”, care a debutat în anul 2006 și a fost implementat de către Minister în cooperare cu Banca Mondială, ca administrator de grant, și UNICEF, ca agenție de coordonare, în II etapă, s-a finalizat în 2010. În prezent se negociază a III-a etapă a Proiectului. În acest sens, ministrul educației a participat la conferința de inaugurare a Parteneriatului Global pentru Educație, desfășurat în perioada 7 – 10 noiembrie 2011 în Copenhaga, Danemarca. **Parteneriatul Global pentru Educație**, anterior cunoscut ca **Educație pentru toți – inițiativa de acțiune rapidă**, (FTI) – este unicul parteneriat global, axat pe asigurarea accesului la o educație de calitate tuturor copiilor. Republica Moldova alături de alte 30 de țări în dezvoltare – parteneri a PGE – a prezentat angajamentele de a extinde eforturile sale pentru a îmbunătăți accesul și calitatea educației.

Pe perioada de referință au fost elaborate: **Regulamentul** cu privire la organizarea obligatorie a pregătirii copiilor către școală de la vârsta de 5 ani; **Regulamentul** instituției de educație preșcolară; **Regulamentul** instituției de învățământ „Grădiniță – școală primară”. Toate instituțiile preșcolare din țară au fost dotate cu documentele de politici menționate; totodată, au fost repartizate pentru copii cărți, elaborate cu suportul Proiectului.

În anul 2011 a fost lansat proiectul „**Acces echitabil la servicii de educație timpurie de calitate pentru copiii din localitățile rurale**”. Scopul acestui proiect vizează instituirea a 50 de Centre Comunitare de educație timpurie, care vor fi dotate cu mobilier IKEA, jucării și materiale didactice. Ca urmare a implementării acestui proiect, peste două mii de copii, cu vârsta cuprinsă între 3 – 6 (7) ani, vor beneficia de servicii educaționale în centrele comunitare, care vor fi dotate cu mobilier, jucării, echipamente de sport și literatură artistică pentru copii, cu material didactic pentru profesori și educatori. Cu suportul UNICEF în colectarea de fonduri, 400 de instituții preșcolare și centre comunitare din republică au beneficiat de jocuri cognitive în valoare de 571,200 dolari SUA oferite de Compania Internațională LEGO.

Calitatea serviciilor educaționale în grădinițe este asigurată prin utilizarea de materiale didactice, prin traininguri, monitorizarea implementării Curriculum-ului, a Standardelor de învățare și dezvoltare pentru copii de la naștere până la 7 ani, Standardelor profesionale naționale pentru cadrele didactice din instituțiile preșcolare și Ghidului pentru educatori.

Probleme:

- În 230 de localități din țară nu există grădinițe. De exemplu: r-nul. Briceni: s. Caracușenii Noi, s. Bezeda, s. Grimești; r-nul. Anenii Noi: s. Ruseni, s. Beriozchi; r-nul. Drochia: s. Măcăreuca; r-nul. Edineț: s. Onești, s. Clișcăuți; r. Criuleni: s. Zolonceni, s. Hîrtopul Mic
- Fiecare al patrulea copil nu are acces la educație timpurie
- 8 din 10 grădinițe necesită reparații capitale
- 2 din 3 instituții necesită dotări
- 2 din 3 educatori au nevoie de formare continuă
- Copiii cu nevoi speciale au necesitate de practici incluzive instituționalizate la nivel național
- Asigurarea didactică a instituțiilor preșcolare cu materiale necesare pentru realizarea obiectivelor educaționale
- Elaborarea registrelor pentru fiecare grupă de copii din instituțiile preșcolare
- Dotarea cu mobilier reglator, corespunzător vârstei copiilor
- Asigurarea cu jocuri didactice și jucării
- Actualizarea normelor sanitaro-igienice din instituțiile preșcolare în colaborare cu Ministerul Sănătății

Perspective:

- Instituirea serviciilor educaționale viabile și cost-eficiente în localitățile care în prezent nu dispun de astfel de servicii
- Crearea alternativelor educaționale comunitare și instituirea de servicii de asistență socio-psiho-pedagogică a familiei cu copii mici
- Dezvoltarea rețelei de instituții preșcolare și crearea centrelor alternative pentru educația preșcolară

Învățământul secundar general

În anul de studii 2011 – 2012 în învățământul primar și secundar general au fost cuprinși 380,2 mii elevi sau cu 3,8% mai puțin decât în anul de studii precedent. În ultimii 10 ani numărul elevilor s-a micșorat cu 37,0%, iar numărul populației din grupa de vârstă 7 – 18 ani a fost în descreștere cu 32,5%. În aceste condiții sunt utilizate doar 30 – 60% din capacitățile instituțiilor, iar cheltuielile per elev în instituțiile școlare din mediul rural depășesc de 3 – 5 ori costurile, comparativ cu cele din centrele raionale. Din totalul cheltuielilor pentru educație, 70% revin salarizării angajaților.

Instituțiile de învățământ primar și secundar general

	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Numărul de instituții	1546	1541	1526	1512	1489	1460
Învățământ de zi	1539	1534	1519	1505	1484	1457
Școli primare	96	94	92	91	85	83
Gimnazii	668	678	689	708	763	829
Licee	442	471	489	492	495	497
Școli medii de cultură generală	296	254	214	179	108	19
Școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică	37	37	35	35	33	29
Învățământ seral	7	7	7	7	5	3
Numărul de elevi	493451	462783	436071	415462	396488	380200

Numărul copiilor înscriși în clasa I, care au fost încadrați în programe de educație preșcolară, a constituit circa 35 mii persoane sau 97,5%, fiind practic la nivelul anului de studii precedent. Aceste date relevă tendințe pozitive în vederea atingerii indicatorului stabilit în Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, care reflectă ținta de majorare a ratei de încadrare în programele preșcolare pentru copiii de 6 – 7 ani de la 66,5% în 2002 la 95 % în 2010 și până la 98% în 2015. *Rata brută* de cuprindere a copiilor în învățământul primar în anul 2010-2011 a constituit 93,6%, iar în învățământul gimnazial – 88,1%, care prezintă valori scăzute, în raport cu țintele stabilite în ODM ce prevăd majorarea ratei brute de înmatriculare în învățământul general obligatoriu de la 94,1% în 2002 la 95% în 2010 și până la 98% în 2015. Printre cauzele acestor discrepante poate fi menționată ponderea înaltă (cca. 20% din contingent) a copiilor înscriși în clasele primare la o vârstă timpurie (5-6 ani), cât și tendința de a urma 2 ani de studii într-un singur an, factori ce influențează valoarea indicatorului în sens negativ.

Alți factori cu același efect pot fi considerați evidența lacunară și impreciziile în colectarea datelor referitoare la școlarizarea copiilor și abandonul școlar. În scopul studierii experienței de analiză și raportare a datelor privind învățământul general obligatoriu, Ministerul, în parteneriat cu Biroul Național de Statistică și UNICEF, a inițiat studiul analitic „Fluxurile informaționale și calcularea indicatorilor statistici pentru educație”, care, actualmente, se realizează în baza raionului Leova. Rezultatele studiului vor sta la baza instituționalizării unor proceduri eficiente de colectare și procesare a datelor statistice referitoare la învățământul general obligatoriu și elaborarea unor politici educaționale corespunzătoare realităților existente și perspectivelor de dezvoltare a sistemului național de învățământ.

Având în vedere această tendință de micșorare a populației școlare, a fost elaborat Planul național de acțiuni pentru implementarea reformei structurale în educație, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484 din 05.07.2011. În urma raționalizării a **1044 de clase** și reorganizării a **378 de instituții școlare**, vor fi generate economii de circa **230 milioane lei**, bani care vor fi investiți în sporirea calității procesului educațional. Au continuat acțiunile de reorganizare a instituțiilor de învățământ preuniversitar, astfel încât au fost inițiate 11 școli de circumscripție în raioanele-pilot, Râșcani și Căușeni. A fost elaborată și pusă în aplicare noua formulă de finanțare per-elev și au fost lansate lucrările de reconstrucție a drumurilor și stațiilor de autobuz. Au fost create condițiile necesare pentru aplicarea noii formule de finanțare în 9 raioane, precum și în municipiile Chișinău și Bălți, începând cu noul an bugetar 2012. Cu susținerea **Proiectului Educație de calitate în mediul rural**, suplimentar la cele 10 autobuze procurate pentru raioanele Râșcani și Căușeni în anul precedent, au fost procurate și transmise în gestiunea a 14 raioane încă 35 de unități de transport. Din bugetul de stat, au fost procurate 15 autobuze școlare pentru localitățile din republică, unde accesul elevilor la școală este dificil din cauza distanței.

Implementarea *Strategiei naționale privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007 – 2012* și a *Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007– 2012*, adoptate prin Hotărârea Guvernului nr. 784 din 09.07.2007, a avut ca scop *asigurarea și respectarea dreptului copilului de a crește în mediul familial*. Astfel au fost reintegrați în familie și continuă instruirea în instituțiile generale de învățământ **300 de copii cu cerințe educaționale speciale** din instituțiile rezidențiale.

A fost elaborat și aprobat *Programul de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2011-2020* (Hotărârea Guvernului nr. 523 din 11.07.2011). Prezentul Program va fi implementat în trei etape:

- a) 2011 – 2012: elaborarea cadrului normativ de dezvoltare a educației incluzive;
- b) 2013 – 2016: pilotarea modelelor de educație incluzivă;
- c) 2017 – 2020: realizarea la scară națională.

În parteneriat cu UNICEF, în perioada de referință, a continuat procesul de pilotare a modelului de Școală Prietenoasă Copilului în alte două raioane Leova (5 instituții) și Orhei (5 instituții).

Asigurarea dezvoltării învățământului secundar general

Întru soluționarea multiplelor probleme cu care se confruntă învățământul din mediul rural continuă derularea **Proiectului ”Educația de calitate în mediul rural din Moldova”**, susținut de Banca Mondială.

Astfel:

- au fost elaborate și aprobate, în cadrul ședinței Consiliului Național pentru Curriculum, din 24.11.2011, Standardele de eficiență a învățării la 28 de discipline de studii la toate treptele învățământului obligatoriu preuniversitar;
- au fost elaborate și aprobate Ghidurile de implementare a Curricula modernizate disciplinare pentru treptele primară și gimnazială de învățământ, în varianta română și rusă, la toate disciplinele de studii;
- au fost definitivate Curricula modernizate disciplinare pentru treptele primară și gimnazială de învățământ, în varianta rusă;
- au fost elaborate manuale de fizică și astronomie, chimie, biologie și matematică, pentru clasele a XII-a, racordate la Curriculumul modernizat;
- au fost actualizate și aprobate la Colegiul ME din 23.12.2011, Instrucțiunile privind organizarea procesului educațional și aplicarea programelor curriculare pentru clasele I-IV în condițiile activității simultane;
- au fost revizuite Programele la disciplinele limba română, limbă rusă și matematică pentru testarea națională în clasa a IV-a și Metodologia desfășurării evaluării finale în învățământul primar;
- a fost elaborat Regulamentul de activitate a claselor cu profil etnofolcloric, fanfară, coregrafie;
- a fost elaborat Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2011 – 2012, aprobat conform ordinului nr.380 din 26 mai 2011;
- au fost elaborate recomandările și sugestiile metodologice privind organizarea procesului educațional în anul școlar 2011 – 2012, la toate disciplinele de studiu în învățământul preuniversitar și în învățământul preșcolar;
- a fost elaborată baza de date a muzeelor de istorie din cadrul instituțiilor de învățământ secundar general ce contribuie la studierea istoriei locale.

În anul 2011 au fost editate **42 titluri de manuale**, inclusiv pentru:

- Învățământul primar – 15 titluri de manuale și 2 titluri de ghiduri pentru profesori;
- Învățământul gimnazial – 19 titluri de manuale și 4 titluri de ghiduri pentru profesori;
- Învățământul liceal – 8 titluri de manuale.

De asemenea au fost editate:

- Ghidul de implementare a curriculumului modernizat pentru ciclul primar;
- Ghidul de implementare a curriculumului modernizat pentru ciclul gimnazial.

În baza Hotărârii Guvernului nr. 1040 din 05.11.2005 „Cu privire la modificările și completările ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 448 din 09.04.1998” elevii treptei primare de învățământ sunt asigurați gratis cu manuale, cheltuielile pentru editarea manualelor fiind

acoperite din bugetul de stat. Pentru elevii din treapta gimnazială și liceală funcționează sistemul de închiriere a manualelor.

În conformitate cu punctele 6 și 7 ale Regulamentului „Cu privire la evaluarea și selectarea manualelor pentru învățământul primar, gimnazial și liceal” Fondul extrabugetar pentru susținerea inerea manualelor a organizat studii de evaluare, care au apreciat vivacitatea și impactul manualelor în utilizare. **În anul 2011, în cadrul studiului au fost supuse evaluării 35 titluri de manuale:**

- ▶ Clasele primare – 7 titluri;
- ▶ Gimnaziu – 14 titluri;
- ▶ Liceu – 14 titluri.

Chestionarele au fost aplicate în peste 240 instituții, au participat la evaluarea peste 4500 cadre didactice și au fost generalizate din teritoriu peste 3106 de chestionare.

Stimularea calității în educație

În contextul promovării și stimulării calității în educație, a sporit nivelul participării elevilor la concursurile și olimpiadele raionale, naționale și internaționale. În anul 2011 au fost organizate și desfășurate olimpiade școlare republicane la 17 discipline de studii, la care au participat 2700 de elevi din clasele VII-XII. Au fost desemnați peste 700 de elevi învingători, care au obținut premii în valoare de la 400 până la 1000 de lei. Au fost desfășurate probele de baraj pentru constituirea echipelor olimpice internaționale la disciplinele de studii: fizică, științe, biologie, ecologie, chimie, informatică, matematică și coordonarea participării acestora la olimpiadele internaționale și balcanice. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.17 din 04.12.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la susținerea elevilor dotați, în cadrul festivității Gala Olimpicilor, ediția 2011, elevilor olimpici internaționali li s-au decernat premii în valoare de la 2500 lei pentru diplome de mențiune obținute la olimpiadele regionale, până la 30000 lei – pentru elevul ce a obținut două medalii de argint în cadrul olimpiadelor internaționale la disciplinele de studii. Numărul total al elevilor premianți în cadrul Galei Olimpicilor a fost **37**, suma premiilor – **325000** lei. În anul 2011, la diverse olimpiade internaționale și regionale, au fost obținute **29** medalii (inclusiv: **8** de argint, **21** de bronz), **6** mențiuni de onoare, **5** premii speciale și **8** diplome de mențiune.

Organizarea odihnei copiilor în sezonul estival

Conform deciziei Hotărârii Guvernului nr. 304 din 27.04.2011”Cu privire la organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival” și-au întremat sănătatea în vara anului 2011 circa **380111** de copii și adolescenți în **77** de tabere de odihnă staționare și **458** cu sejur de zi. În baza ofertei Departamentului Românilor de Pretutindeni, în tabăra din Sulina, județul Tulcea, România, a fost organizată odihna de vară pentru circa **300** copii – elevi cu merite deosebite în cadrul Olimpiadelor și altor concursuri la nivel republican, raional; elevi cu rezultate deosebite la învățătură, elevi dotați, elevi din instituțiile de învățământ din stânga Nistrului și anumite categorii de elevi din familii social vulnerabile sau rămași fără îngrijirea părinților.

Înmatricularea în învățământul liceal

În conformitate cu art. 20, alin. (5) din Legea Învățământului, care stipulează că admiterea în învățământul liceal se face pe bază de concurs, la care pot participa absolvenții gimnaziului Agenția a elaborat ordinul nr.562 din 24.06.2011. Prin acest act a fost determinată perioada de selectare a candidaților pentru continuarea studiilor în învățământul liceal, a fost organizat, desfășurat și monitorizat procesul de înmatriculare propriu-zis.

În baza rapoartelor statistice primite din republică din cele 493 licee a fost elaborat raportul final cu privire la rezultatele admiterii absolvenților de gimnaziu în licee, anul școlar 2011-2012.

Cel mai atractiv profil, al doilea an, la înmatriculare este cel tehnologic cu aproape 2,5 candidați pe un loc anunțat. După el în ordinea descrescătoare sunt: profilul sport, arte, umanist și real. Nu putem spune că cele două profiluri de bază-real și umanist sînt mai puțin atractive pentru absolvenții gimnaziului, ba din contra, dacă comparăm numărul de liceeni înscriși în aceste clase. Problema este, de fapt, în numărul exagerat de licee deschise în republică.

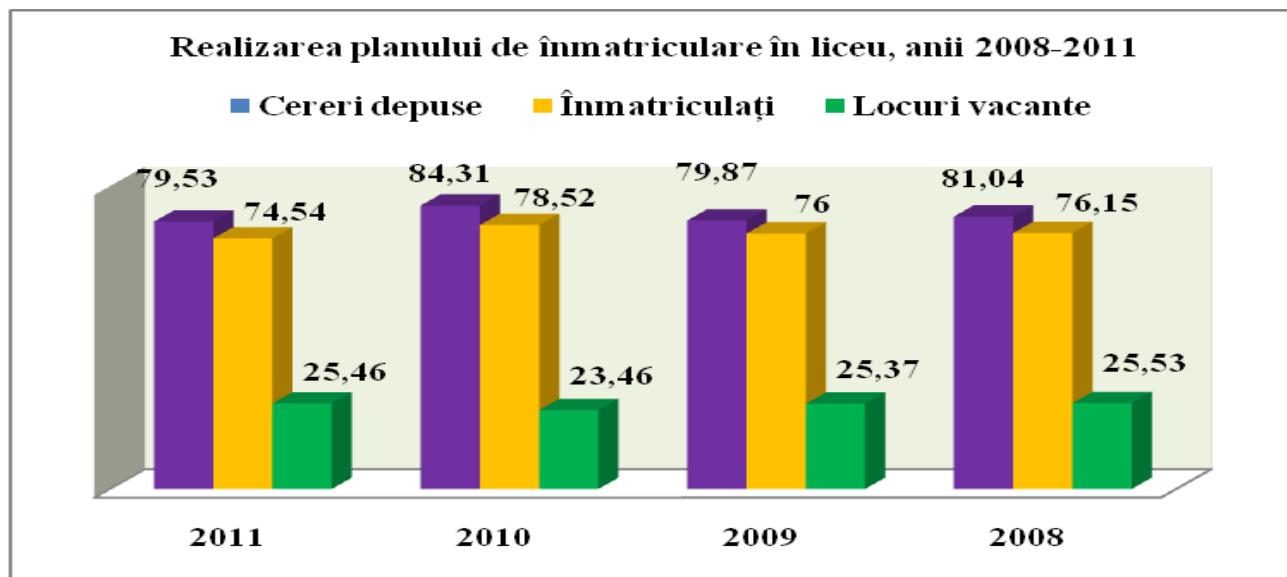
Din cele 493 licee din republică doar 39 (61 în anul precedent) au realizat planul de înmatriculare sau 7,91% (12,35% în anul precedent) din numărul acestora. Celelalte 454 de licee au la un singur profil de la 1 loc vacant pînă la 57 de locuri – Liceul Republican Real; 56 - LT „L.Deleanu, Chișinău; 50 – LT „Gaudeamus, Chișinău; 40 – LT „V.Aleksandri”, Chișinău; 36 - Liceul „Perspectiva-Prim”, Chișinău.

Contrar cerințelor art.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea liceelor, pct. 5 din Regulamentul de admitere în învățământul liceal, cerințelor scrisorii Ministerului Educației nr.02/13-579 din 25.08.11, care, de fapt, repetă stipulările din actele normative menționate, 144 (150 în anul precedent) licee au deschis cîte o singură clasă în acest an școlar.

În Legea Învățământului, art.13, alin. c se stipulează „în învățământul liceal, clasa se constituie din 25–30 de elevi, iar în localitățile rurale – din 20–25 de elevi”. În 170 (160 în anul precedent) de licee sînt deschise 234 de clase cu un contingent de la 2-5 elevi pînă la maximum 19 liceeni. 39 (10 în anul precedent) licee nu au avut înmatriculare în clasa a X-a.

Această stare de lucruri, demonstrată prin cifre concrete în ultimii 4 ani de studii generează și o serie de întrebări la care șefii DGR/MÎTS din republică, administrația publică locală urmează să ia atitudine.

Diagrama ce urmează demonstrează cele menționate.

Evaluarea rezultatelor școlare

Prin crearea și asigurarea funcționării unui sistem național de evaluare și examinare, orientat spre standardele internaționale, Agenția de Evaluare și Examinare a organizat și a administrat testarea la finele treptei primare și a examenelor de absolvire a gimnaziului, a școlii medii de cultură generale și liceu în sesiunea 2011.

Au fost întreprinse acțiuni concrete pentru modernizarea procedurii de evaluare finală, formarea personalului implicat în activitățile de evaluare și pentru stimularea activității de învățare a elevilor, pentru fortificarea sistemului de securitate a examenelor de absolvire a treptelor de școlaritate, pentru organizarea eficientă și administrarea corectă a examenelor în învățământul preuniversitar, pentru acordarea asistenței informaționale metodologice și consultative instituțiilor de învățământ preuniversitar.

Prin ordinul nr. 77 din 08.02.2011 au fost create 82 grupuri de lucru pentru elaborarea materialelor de examene.

În scopul pregătirii sesiunii de examene 2011, conform ordinului nr. 92 din 09.02.2011, au fost organizate, în perioada 15 – 30 martie 2011, pretestări ale examenelor pe eșantion reprezentativ la care au participat: în instituțiile de învățământ preuniversitar din 13 raioane/municipii – pentru gimnaziu – **6681 elevi** sau 15,61% din numărul candidaților (**42805**), pentru școala medie – **2039 elevi**, (27,17%) din **7504** candidați, pentru bacalaureat – **7316** elevi sau 23,21% din cei **31519** candidați la diploma de bacalaureat.

Sesiunea de examene 2011 a fost organizată în **175** centre de bacalaureat – **152** în licee, **10** în colegiile din mun. Chișinău și **13** în Universitățile din mun. Chișinău. Au fost organizate **12** seminare instructive pentru reprezentanții DGR/MÎTS, ai instituțiilor de învățământ mediu de specialitate și învățământ superior, responsabili de administrarea bazei de date cu referire la candidați și de organizarea eficientă a sesiunii de examene. Au fost elaborate Programele de examene pentru sesiunea 2012, racordate la curricula modernizate la disciplinele de examen. Au fost verificate și confruntate datele privind situația candidaților la sesiunea de examene 2011, prezentate de către instituțiile de învățământ, cu datele înmagazinate în SAPD.

A fost păstrată și în acest an forma de susținere a examenelor de absolvire în regim extern. În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 140 din 09.03.2011 au fost instituite 3 Centre de susținere a diferențelor de programă de către candidații înscriși pentru examenul de bacalaureat în regim extern. 782 de candidați au fost acceptați pentru susținerea diferențelor de programă. Procesul de lichidare a diferențelor de programă a fost monitorizat de către Agenție.

Procedura de organizare a examenelor în sesiunea 2011 a prevăzut:

- personalizarea testelor de examene;
- transmiterea materialelor de examene președinților Comisiilor Raionale/Municipale de examene prin intermediul băncii;
- evaluarea lucrărilor de examene s-a realizat în 2 Centre Republicane de evaluare;
- contestarea rezultatelor examenelor s-a făcut prin depunerea cererilor la Centrul de bacalaureat, în decurs de 48 de ore de la afișarea rezultatelor, după ce candidatul a avut acces la lucrarea sa de examen;

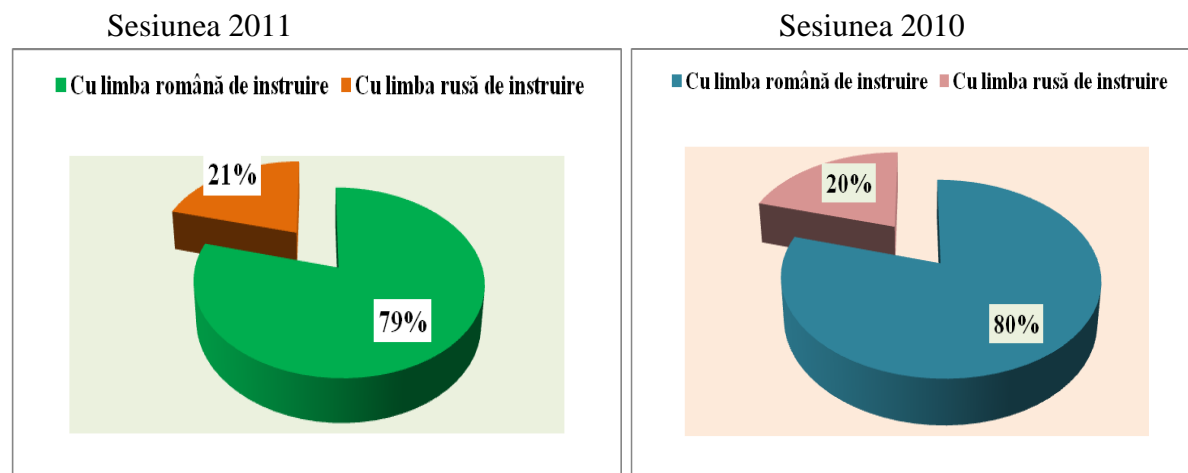
- sesiunea repetată a fost permisă doar studenților din anul compensator, înmatriculați la facultate în baza atestatului de studii medii. Această categorie de candidați nu va mai exista în facultăți.

Ministerul a monitorizat procesul de desfășurare a examenelor de bacalaureat în **160** de centre de bacalaureat.

Toate acțiunile vizând organizarea și desfășurarea examenelor au fost coordonate de **Comisia națională de examene**, aprobată prin Ordinul nr. 177 din 24.03.2011 al Ministrului Educației. Comisia s-a întrunit în 8 ședințe în cadrul cărora a fost examinată situația pe fiecare zi de examen, a adoptat decizii privind cazurile de susținere a examenelor cu titlu de excepție a unor candidați, a adoptat decizii de susținere ori sancționare a persoanelor implicate în procesul de organizare și desfășurare a sesiunii. S-a constatat că, în majoritatea Centrelor, examenele s-au desfășurat regulamentar.

Treapta de absolvire	Total candidați	Cu limba română de instruire	Cu limba rusă de instruire
Gimnaziu, 2010	46944	38062	8882
Gimnaziu, 2011	42805	34223	8582
Școală medie, 2010	8030	5713	2247
Școală medie, 2011	7494	5497	2007
Liceu, 2010	29213	23194	6019
Liceu, 2011	31579	25253	6326
Total 2010:	84187	66969	17148
Total 2011:	81878	64973	16915

Diagrama ilustrează că numărul absolvenților cu limba română de instruire în ultimii 2 ani este de 4 ori mai mare decât cei cu limba rusă de instruire.

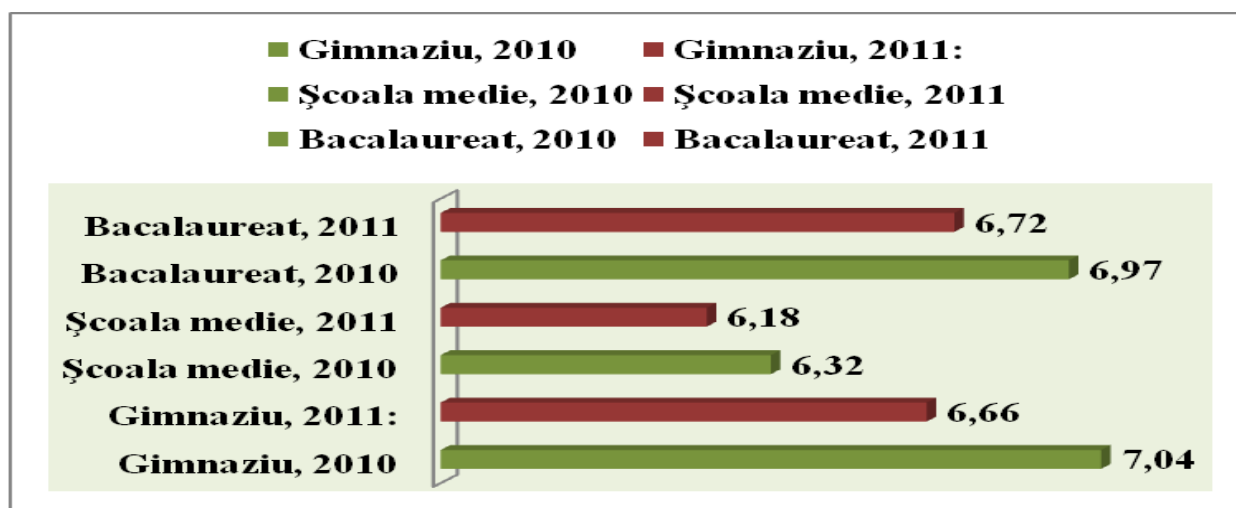

Rezultatele generale ale examenelor de absolvire în învățământul preuniversitar sunt următoarele în comparație cu anul 2010, se prezintă astfel:

Total pe țară	Gimnaziu				Școala medie				Bacalaureat			
	Admiși la examene	Au promovat examenele	Respingși	nota medie	Admiși la examene	Au promovat examenele	Respingși	nota medie	Admiși la examene	Au promovat examenele	Respingși	nota medie
Total 2010:	45229	44924	305	7,04	7402	6980	422	6,32	18957	18829	128	6,97
În %		99,33	0,67			94,3	5,70			96,08	3,92	
Total 2011:	40820	40472	350	6,66	6660	6571	89	6,18	29994	27690	2304	6,72
În %		99,15	0,85			98,66	1,34			92,32	7,68	

Analiza rezultatelor din ultimele 2 sesiuni de examene naționale ne demonstrează o tendință de micșorare a procentului de absolvenți cu medii înalte, fapt pe care-l considerăm îndreptățit, confirmat prin creșterea responsabilității profesorilor evaluatori la aprecierea rezultatelor finale ale absolvenților, prin corectitudinea desfășurării examenelor de bacalaureat.

Din diagrama ce urmează, la absolvirea treptelor de școlaritate, se atestă media mediilor de examene în sesiunea 2011 mai mică decât în sesiunea precedentă.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 280 din 15 aprilie 2010, Agenția de Evaluare și Examinare în anul 2011 a examinat 64 de cereri de la cetățenii străini care solicită obținerea cetățeniei Republicii Moldova. Au fost organizate 7 examene de cunoaștere a Constituției și a limbii de stat și eliberate 43 de certificate de confirmare a susținerii examenului respectiv.

Probleme:

- Neaprobarea Codului educației
- Neaprobarea Regulamentului-tip de activitate al Direcției generale raionale/municipale învățământ, tineret și sport și a Regulamentului școlii de circumscripție
- Lipsa analizei în problema optimizării rețelei instituțiilor de învățământ din fiecare raion/municipiu
- Deschiderea neargumentată a liceelor fără prevederea contingentului de elevi
- Lipsa specialiștilor bine pregătiți la toate disciplinele școlare pentru a realiza calitativ procesul de predare/evaluare în clasele liceale
- Cheltuieli nejustificate pentru asigurarea bazei didactico-materiale corespunzătoare cerințelor actualei curricula
- Modificarea, pentru sesiunea 2012, a listei disciplinelor de examen la absolvirea gimnaziului
- Determinarea mai concretă a condițiilor pentru instituirea Centrelor de bacalaureat și de monitorizare a examenelor
- Modificarea atitudinii tuturor persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea examenelor față de acest proces de evaluare finală
- Supraaprecierea elevilor, din dorința de a le asigura cale de acces în instituțiile de învățământ superior, pe locuri bugetare, și scăderea credibilității corpului profesoral și a motivației învățării din partea elevilor

Perspective:

- Extinderea noii formule de finanțare în 11 entități teritoriale din republică
- Realizarea reformelor structurale în instituțiile de învățământ preuniversitar, secundar general și mediu de specialitate
- Implementarea Programului de dezvoltare a educației incluzive și extinderea numărului de Școli Prietenoase Copilului
- Reorganizarea, pînă la începutul anului școlar 2012-2013, de către DGR/MÎTS a liceelor ce nu întrunesc cerințele de înmatriculare
- Evaluarea trebuie abordată fără prejudecăți și să fie bazată pe încredere. Pentru a redobîndi credibilitatea, sistemul de învățământ din Republica Moldova trebuie să ne dezicem de formalism
- Selecarea mai bună a cadrelor didactice care realizează evaluarea
- Formarea corectă a profesorilor evaluatori și o recompensa respectivă pentru munca de evaluare

Învățământul secundar profesional și mediu de specialitate**Învățământul secundar profesional**

Formarea inițială și continuă a cadrelor de muncitori calificați se realizează în instituțiile de învățământ secundar profesional. În ultimii ani se observă o micșorare a numărului de elevi, înregistrând 20,3 mii persoane la începutul anului de studii 2011-2012, față de 24,5 mii în 2007/2008.

Majoritatea elevilor din învățământul secundar profesional urmează studiile în școli profesionale – 79,4%, 11% - în școli de meserii și 8,8% - în licee profesionale. Învățământul secundar profesional este organizat, în principal, de către instituțiile aflate în proprietate de stat (circa 99% din total elevi). Structura de vârstă reflectă o pondere mai mare a elevilor în vârstă de 16 ani (30,6%), după care urmează cei în vârstă de 17 ani (27,1%) și cei de 18 ani (18,1%). Acest nivel de educație este solicitat mai mult de către băieți, reprezentând 68,7% din totalul elevilor din învățământul secundar profesional.

În rezultatul optimizării rețelei instituțiilor de învățământ secundar profesional, în anul de studii 2011/12, numărul lor s-a redus cu 5 unități, comparativ cu anul de studii precedent, și constituie 70 unități (inclusiv 2 instituții private). Astfel, rețeaua instituțiilor de învățământ secundar profesional cuprinde 2 licee profesionale, 47 școli profesionale și 21 școli de meserii (inclusiv 6 unități pe lângă instituțiile penitenciare).

Înmatricularea. În anul de studii 2011-2012 în instituțiile de învățământ secundar profesional au fost înmatriculate 13,0 mii persoane, sau cu 8,4% mai puțin comparativ cu anul de studii precedent. Cea mai mare parte a elevilor au fost înmatriculați în școlile profesionale (74,0%), 17,8% - în școli de meserii și 8,2% - în liceele profesionale. Ponderea celor înmatriculați din localitățile rurale este de 76,2%. Majoritatea elevilor au fost înmatriculați în baza studiilor gimnaziale – 10,6 mii, dintre care 84,3% fiind absolvenți ai anului 2011.

Ca și în anii precedenți, cele mai solicitate profesii/meserii sunt: bucătar (11,2% din total înmatriculați în anul de studii 2011-2012 față de 8,3% în 2010-2011), lăcătuș la repararea automobilelor (10,7% față de 11,4%), tencuitor (8,9% față de 8,7%), cusătoreasă (7,6% față de 8,3%), electrogazosudor-montator (5,6% față de 6,4%), operator la calculatoare (5,1% față de 5,4%), tâmplar (4,5% față de 4,2%), etc.

Absolvenții. În anul 2011 numărul absolvenților din învățământul secundar profesional a constituit 12,0 mii persoane, sau cu 9,1% mai puțin față de anul precedent. Din numărul total de absolvenți, 68,7% au urmat cursurile de instruire profesională, ceilalți (31,3%) au urmat paralel și studiile generale.

Din numărul total al absolvenților, 11,7% au obținut calificarea de lăcătuș la repararea automobilelor, 10,9% - bucătar, 8,2% - tencuitor, 8,0% - cusătoreasă, 6,4% - operator la calculatoare, 6,1% - electrogazosudor-montator, 4,3% - tâmplar, etc.

Activitatea educațională în instituțiile de învățământ secundar profesional în anul de studii 2010 – 2011 a fost asigurată de **2200** cadre didactice (personal de bază), în scădere cu 2,5% comparativ cu anul de studii precedent. Din ele: 212 – cu funcții de conducere, 817 sunt profesori, 1048 maiștri – instructori și instructori, 121 pedagogi sociali și 2 psihologi. Ponderea femeilor din numărul total de personal este de 53,8% față de 52,7% în anul precedent.

În vederea realizării obiectivului de dezvoltare a unui sistem de formare profesională, orientat spre asigurarea cu resurse umane competitive necesitățile curente ale pieței forței de muncă, au fost întreprinse măsuri de relansare și renovare a învățământului vocațional (secundar profesional și mediu de specialitate).

În acest scop au fost dotate 5 școli și un colegiu cu echipament și utilaj pentru laboratoare și ateliere cu suportul Proiectului „Liechtenstein Development Service (LED). Au fost elaborate curricula la meseriile: *lăcătuș instalator tehnică sanitară și electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric*. În prezent se lucrează la elaborarea standardelor din domeniul

agriculturii și construcțiilor, în comun cu comitetele sectoriale, Centrul Republican pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și specialiștii în domeniu din școlile profesionale.

În contextul racordării sistemului de învățământ profesional la necesitățile agenților economici, perfecționării continue a instruirii și pregătirii profesionale, au fost organizate seminare republicane instructiv-metodice cu directorii adjuncți pentru instruire și producere, referitor la organizarea și desfășurarea examenelor de calificare și orientarea profesională în instituțiile de învățământ secundar profesional.

Cu suportul proiectului de asistență tehnică „Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică în Moldova” (CONSEPT), susținut de Fundația „Liechtenstein Development Service (LED), au avut loc formarea la două module: „Formarea abilităților de instruire” și „Cunoașterea procesului de instruire. De asemenea, s-au organizat traininguri pentru modulul ”Managementul educațional” și au fost organizate ateliere de lucru cu conducătorii instituțiilor pentru elaborarea Planului de Dezvoltare a școlii.

În colaborare cu partenerii sociali au fost organizate 7 seminare cu suținerea Ambasadei Austriei în Chișinău și a Camerei de Industrie și Comerț.

Pentru îmbunătățirea și racordarea sistemului de învățământ secundar profesional sunt puse în aplicare câteva proiecte:

1. Proiectul „Școala profesională ca furnizor de instruire și formare pentru sectorul apă și canalizare în Republica Moldova”, finanțat de către Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare, implementat de către Institutul de Formare a Capacităților Profesionale, (2010-2013);
2. Proiectul „Activitatea de instruire în Antreprenoriat și angajare în câmpul muncii” (MEEETA-II), finanțat de către Fundația Internațională Liechtenstein Development Service, implementat de către Winrock Moldova, (2009-2013);
3. Proiectul regional al Fundației Europene de Formare (ETF) „Învățarea pe parcursul vieții în țările Europei de Est” (2011-2013);
4. Proiectul CONSEPT, Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică din Moldova, susținut de Fundația Internațională Liechtenstein Development Service, (2008-2014);
5. Proiectul ADA, implementat de Austrian Organization Kulturkontakt, (2004-2013);
6. Proiectul „InWent”, Memorandumul încheiat între Camera Meșteșugarilor din Koblenz și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, (2007-2013).
7. Proiectul “Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor”.

Colaboratorii Direcției învățământ secundar profesional și mediul de specialitate au participat la conferințele internaționale din Zagreb, Croația; Muntenegru; la Forul Internațional al rețelei regionale UNEVOC din CSI din or. Ufa, Republica Bashkortostan.

Învățământul mediu de specialitate

În Republica Moldova funcționează 47 colegii, inclusiv 42 colegii de stat și 5 colegii cu proprietate privată. La începutul anului de studii 2011-2012 numărul total de studenți în colegii a constituit 31,4 mii persoane, prezentând o micșorare cu 2,5% față de anul de studii precedent.

Din 42 de colegii, 22 se subordonează Ministerului Educației, celelalte sunt în dublă subordonare: Ministerul Sănătății – 5; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare – 8; Ministerul Culturii – 5; Ministerul Apărării – 1; Ministerul Afacerilor Interne - 1.

În colegiile (de stat și private) subordonate Ministerului Educației își fac studiile **19780** de studenți, dintre care **10.800** – la buget și **8.980** – în bază de contract.

În învățământul mediu de specialitate populația feminină predomină numeric în rândul studenților, înregistrând 55,3% din numărul total de studenți, dar în scădere cu 0,5% față de anul de studii precedent.

A demarat procesul de elaborare a Cadrului Național al Calificărilor (CNC) pentru învățământul mediu de specialitate. Au fost organizate 17 ședințe cu grupurile de lucru pentru elaborare CNC. S-au examinat variantele de proiecte ale CNC în domeniile de formare profesională: *medicină, arte, muzică, agricultură, pedagogie, construcții*.

Concomitent, au fost întreprinse măsuri în vederea fortificării bazei tehnico-materiale și didactice a instituțiilor de învățământ:

✓ A fost elaborat proiectul *Regulamentului de organizare și desfășurare a procesului didactic în învățământul mediu de specialitate în baza Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile, Ghidul de implementare a Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile în învățământul mediu de specialitate, Planul-cadru pentru studii medii de specialitate bazat pe Sistemul Național de Credite de Studii Transferabile, Planul-cadru pentru învățământul liceal (profil real) în instituțiile de învățământ mediu de specialitate;*

✓ A fost elaborat și se află la etapa de aprobare proiectul *Regulamentului activității comitetelor sectoriale și metodologia de constituire a acestor;*

✓ În vederea instituirii unor parteneriate eficiente, în comisiile de evaluare a rezultatelor instruirii profesionale participă reprezentanți din comitetele sectoriale în acțiune din domeniile Construcții și Agricultură.

✓ Au fost dotate cu câte o sală de calculatoare și conectate la rețea 4 colegii. Școlile profesionale și colegiile au fost dotate pe parcursul anului cu 57 de calculatoare.

Înmatricularea. Conform Hotărârii de Guvern nr.453 din 16 iunie 2011, *Planul (comanda de stat) de înmatriculare în anul 2011 a elevilor în instituțiile de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate cu finanțare bugetară și prin contract*, pentru învățământul mediu de specialitate (colegii) subordonate Ministerului Educației a fost stabilită cota de 6495 persoane din numărul total de 9,0 mii persoane sau cu 1,1% mai puțin față de anul de studii 2010-2011. Totodată, numărul de cereri la 100 de înmatriculați pe parcursul ultimilor cinci ani se menține la nivelul de circa 140. În funcție de nivelul de studii al persoanelor înmatriculate se constată că 84,0% din aceștia au fost înmatriculați în baza studiilor gimnaziile, 8,0% – liceale, 7,7% – medii de cultură generală, iar 0,3% – secundar profesionale. Comparativ cu anul de studii 2010/11, se atestă creșterea ponderii elevilor înmatriculați în baza studiilor gimnaziile (cu 3 p.p.) și medii de cultură generală (cu 1,5 p.p.) și micșorarea ponderii celor înmatriculați în baza studiilor liceale (cu 4,3 p.p.). Din totalul persoanelor înmatriculate în baza studiilor gimnaziale, 91,2% sunt absolvenții

anului 2011, iar în cazul persoanelor înmatriculate în baza studiilor liceale și medii de cultură generală ponderea acestor absolvenți este de, respectiv, 83,3% și 78,9%. Majoritatea elevilor din învățământul mediu de specialitate au fost înmatriculați în colegiile de stat (8,4 mii sau 93,3% din numărul total de înmatriculați). Deși numărul elevilor înmatriculați în colegiile de stat a rămas practic, la nivelul anului de studii precedent, numărul celor înmatriculați din contul bugetului a înregistrat o scădere cu 0,2 mii persoane și constituie 5,3 mii persoane. Totodată, ponderea elevilor înmatriculați în bază de contract în colegiile de stat este în creștere cu 2,6 p.p. față de anul de studii 2010/11, înregistrând valoarea de 36,9%. Cele mai solicitate specialități sunt din următoarele grupe: economie (12,6% din total înmatriculați), medicină (12,4%), transporturi (9,0%), pedagogie (7,0%), servicii (6,7%), informatică (5,6%), mecanică (5,2%), construcții (4,8%), etc. Totodată, au fost înregistrate ponderi mai mari în cazul elevilor înmatriculați în bază de contract la următoarele grupe de specialități: servicii (80,1% din elevii înmatriculați în această grupă), transporturi (65,3%), informatică (55,4%), economie (51,4%).

Absolvenți. În anul 2011 7,2 mii persoane au absolvit colegiile, sau cu 5,9% mai mult față de anul precedent. Din numărul total de absolvenți, 21,4% au urmat cursurile de specialitate (față de 27,0% în anul 2010), iar 78,6% au urmat paralel și studiile generale. Ponderi mai mari ai absolvenților s-au înregistrat pentru specialitățile din următoarele grupe: medicină (17,1%), economie (12,0%), transporturi (9,9%), pedagogie (8,8%), servicii (6,9%), informatică (5,4%), construcții (5,1%), etc.

Activitatea procesului instructiv – educativ în colegii în anul de studii 2011/12 a fost asigurată de 2543 cadre didactice (personal de bază), cu 1,2% mai puțin comparativ cu anul de studii precedent. Din totalul personalului didactic, 2129 sunt profesori, 71 maiștri-instructori, 31 metodiști, 56 pedagogi sociali și 6 psihologi. Ponderea femeilor din numărul total de personal este de 69,2%.

Probleme:

- Cheltuieli nejustificate de întreținere a infrastructurii masive
- Baza materială precară a instituțiilor de formare profesională
- Deficiențe privind Cadrului Național al Calificărilor și al Standardelor

Ocupaționale

Perspective:

- Realizarea reformelor structurale în dependență de necesitățile pieței muncii
- Reprofilarea și re tehnologizarea bazei tehnico-materiale în raport cu cerințele economiei naționale
- Impulsionarea activităților de elaborare a Cadrului Național al Calificărilor și a Standardelor Ocupaționale pentru învățământul secundar profesional și mediu de specialitate

Învățământul superior

În Republica Moldova funcționează 34 instituții de învățământ superior, inclusiv 19 instituții de stat (dintre care 2 realizează numai studii de masterat) și 15 – nestatale. La începutul anului de studii 2011-12, numărul total de studenți a constituit 103,9 mii persoane, inclusiv cca. 29

mii în bază de buget și cca. 74781 pe bază de contract (71,9%). Ponderea femeilor înscrise în învățământul superior constituie 56,3% .

Înmatricularea. În anul de studii 2011-2012, în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au fost înmatriculați la Ciclul I, studii integrate și învățământ medical și farmaceutic 20,8 mii studenți, iar la Ciclul II - 7,4 mii persoane.

La începutul anului de studii 2010/11, numărul studenților străini care realizează studii în universitățile moldovenești a constituit 1,6 mii, acestea fiind din Israel (65,4%), Ucraina (9,6 %), Rusia (6,9%), Turcia (3,5%), Bulgaria (1,5%), România (4,96%), Siria (1,7%), etc.

Din numărul total al celor înmatriculați la Ciclul I, 81,4% au fost înmatriculați în baza studiilor liceale (cu 6,2 % mai mult față de anul de studii precedent), 10,2% – în baza studiilor medii de specialitate, 4,9% – în baza studiilor secundare profesionale, 2,1% – în baza studiilor medii de cultură generală și 1,4% – în baza studiilor superioare. La începutul anului de studii 2011-2012, distribuția studenților din învățământul superior pe cicluri relevă o pondere de 82,1% pentru studenții înscriși la Ciclul I (inclusiv studiile superioare preBologna), 13,9% – la masterat și 4,0% – la studii superioare medicale și farmaceutice.

Actualmente, **84,5 mii** persoane (78,4%) urmează studiile în limba română, **21,0 mii** persoane (19,5%) în limba rusă, **1,4 mii** persoane (1,3%) în limba engleză și **0,9 mii** persoane (0,8%) în alte limbi de predare (franceza, germană, ucraineană, etc.).

Numărul de studenți la 10 mii de locuitori a atestat o creștere în perioada 2000 – 2006 de la 218 la 357 persoane, după care s-a micșorat anual, înregistrând în 2009 - 308 persoane la 10 mii locuitori și respectiv 292 - în anul 2011/12.

Ministerul a elaborat și a pus în aplicare :

➤ *Regulamentul cu privire la ocuparea posturilor de conducere și alegerea organelor de conducere în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova*, aprobat prin Ordinul nr.697 din 04.11.2011,

➤ *Regulamentul cadru pentru organizarea stagiilor de practică în învățământul superior*, aprobat la Colegiul Ministerului Educației din septembrie 2011.

➤ A fost elaborat și pus în aplicare: *Planul-cadru pentru învățământul superior (licență-master, ord. 455 din 03 iunie,2011)*;

➤ Ordinele nr.308 din 30 mai 2011, nr.457 din 22 iulie, 2011, nr.478 din 01 august 2011 privind extinderea instruirii în două domenii înrudite la domeniul 14 *Științe ale Educației* cu încă 4 specialități duble,

➤ A fost modificat art. 46 din Legea învățământului nr. 547-XIII din 21.07.1995 , care prevede cota de participare a studenților în senat, consilii de administrare etc.ce nu trebuie să fie mai mare de 1/4 și mai mică de 1/5) prin Legea nr.31 din 25 februarie, 2011 . Astfel se așteaptă o participare mai activă a studenților la promovarea reformelor din învățământul superior.

➤ Hotărârea de Guvern nr.702 din 20.09.2011”*Cu privire la aprobarea listelor studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ mediu de specialitate, cărora li se acordă burse de merit în anul de studii 2010-2011” și respectiv 2011-2012.*

➤ Hotărârea Guvernului nr. 701 din 20.09.2011 „*Cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova privind acordarea Bursei Președintelui Republicii*

Moldova studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ mediu de specialitate pentru anul 2010-2011 și respectiv 2011-2012”.

Absolvenți. În anul 2011, în învățământul superior numărul absolvenților a constituit **27,8 mii** persoane. Din numărul total al absolvenților, **21,9 mii** persoane au finalizat Ciclul I, **5,1 mii** - Ciclul II și **0,7 mii** – studiile superioare medicale/farmaceutice și programe PreBologna.

Personal didactic și baza materială a instituțiilor. Procesul didactic în instituțiile de învățământ superior este asigurat de cca. 6,1 mii persoane (personal de bază) sau cu 5,3% mai puțin comparativ cu anul de studii 2010-2011. Ponderea femeilor din total personal didactic este de **53,0%**. În instituțiile de învățământ superior personalul cu grad științific constituie **2,8 mii** persoane (45,8% din totalul de personal), inclusiv **2,4 mii doctori în științe și 425 doctori habilitați**.

Pe parcursul anului a fost elaborată și propusă dezbaterilor publice de comun cu Direcția politică economică, patrimoniu și finanțe, propunerea de politică publică ”Dezvoltarea capacităților manageriale ale universităților prin extinderea autonomiei universitare”.

Sporirea accesului și asigurarea oportunităților egale pentru dezvoltarea calificărilor, instruirii și educației de calitate

A fost elaborat *Regulamentul de admitere în învățământul superior (Ordinul nr. 454_ din 03 iunie 2011)*, care prevedea promovarea dimensiunii sociale în învățământul superior: accesul echitabil la studii, cota de 15% pentru păturile social dezavantajate, anularea limitei de vârstă de 35 ani la admitere.

O deosebită atenție se acordă pe plan național asigurării dimensiunii sociale a învățământului superior prin susținerea financiară și materială a studenților, consultarea acestora în procesul de învățare-evaluare. Anual pentru învățământul superior sunt preconizate locuri cu finanțare bugetară. Pentru tinerii din familiile dezavantajate sunt propuse cote speciale de admitere, în mod prioritar locuri în cămine, indemnizații și burse sociale.

Studenții din învățământul superior (circa 70%) beneficiază de diverse categorii **de burse**, acordate de stat, inclusiv burse de merit, precum Bursa Republicii (1200 lei pe lună) -12 studenți, Bursa Președintelui (1090 lei pe lună) – 10 studenți, Bursa Guvernului (1000 lei pe lună) – 30 studenți.

Cuantumul burselor a fost majorat la 1 septembrie, 2009 și constituie pentru Ciclul I, licență: Categoria I - 655 lei; Categoria II -550 lei; Categoria III -510 lei, Bursa socială -285 lei.

Ciclul II, masterat -720 lei.

Accesul la locuri în cămine este asigurat pentru circa 60% din numărul solicitanților, în special, pentru cei din familii dezavantajate. Actualmente instituțiile superioare de stat au 91 de cămine dintre care 4 nefuncționabile, iar solicitările de cazare sunt acoperite diferit; USM - 70%, UTM - 63% , USFM ”N.Testemițanu” - 70 %, etc. , 100 % - la Institutul Militar al Forțelor Armate, Academia ”Ștefan cel Mare” și Universitatea de Stat din Taraclia.

Institutul de Relații Internaționale din Moldova și Universitatea de Stat Tiraspol cu sediul la Chișinău nu dispun de cămine, de aceea anual sunt cazați în căminele altor instituții din țară.

Taxele lunare în căminele studențești sunt de la 78 lei la 160 - 210 lei , ceea ce constituie 40% din costul real calculat al taxei de cazare.

A fost perfectată curricula pentru studii superioare (licență și masterat), inclusiv prin elaborarea/compatibilizarea/expertizarea planurilor de învățământ pentru specialitățile din cadrul domeniului 14 *Științe ale educației* (conform nomenclatorului). Au fost avizate/expertizate/aprobate 313 planuri de studii pentru ciclul I, studii superioare de licență; 53 de programe pentru ciclul II, studii superioare de masterat. A fost completată lista domeniilor înrudite, în vederea satisfacerii necesităților pieței muncii cu cadre didactice.

Ca urmare a aderării învățământului superior din Republica Moldova la Procesul de la Bologna, acțiunile de reformare/modernizare au vizat, în principal, perfecționarea și modificarea bazei normative a învățământului superior, structurarea învățământului superior pe cicluri, implementarea masteratului în formula nouă, modernizarea și corelarea cu cerințele economiei de piață a curricula universitare, implementarea sistemului de evaluare academică și acreditare a instituțiilor, promovarea noilor strategii de organizare și evaluare a procesului didactic, implementarea Sistemului European de Credite Transferabile etc.

În scopul compatibilizării calificărilor acordate în învățământul superior național cu cele de pe plan european, a fost aprobat noul Nomenclator al domeniilor și specialităților pentru învățământul superior, racordat la ISCED și EuroSTAT.

În scopul asigurării unui nivel adecvat al calității, clarității, transparenței și recunoașterii calificărilor la nivel național și internațional, prin valorificarea unui parteneriat social eficient, au fost realizate activități de elaborare și aprobare a Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul superior la 143 de calificări. Pe parcursul anului 2011 a fost elaborată partea Cadrului Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională în învățământul superior pentru cele 45 de specialități rămase și Metodologia de implementare a Cadrului Național al Calificărilor.

În perioada de referință au fost introduse trei specialități noi: *Microelectronică și nanotehnologii*, *Securitatea informațională*, *Ingineria și tehnologia transportului auto*.

Elaborarea și definirea noilor generații de programe curriculare universitare este unul din obiectivele prioritare ale asigurării calității în învățământul superior. În context, odată cu implementarea noului Plan cadru în învățământul superior, în anul de studii 2011-2012, au fost elaborate și editate primele cinci curricula univesitare la Didactici particulare. Aceste curricula au fost elaborate în cadrul proiectului „Psihopedagogia centrată pe cel care învață”, implementat de către USM și susținut financiar de UNICEF.

Un element constructiv este dezvoltarea parteneriatului public privat în cadrul universităților. Astfel, prin acest parteneriat instituțiile de învățământ superior își consolidează baza tehnico-materială, precum: *Centrul de instruire și consultanță în afaceri*, *Centrul de dezvoltare economică și afaceri publice*, *Centrul de instruire lingvistică*, *Incubatorul de afaceri* – toate la ASEM; *Centru CENIOP* – UTM; *Centrul de Ghidare în Carieră și Relații cu Piața Muncii* - USM etc. La incubatorul de afaceri ASEM, spre exemplu, lucrează 6 întreprinderi (2 - tehnologii informaționale, 2 - reclamă și publicitate, 1 - consultanță întreprinderi, micul bussines, 1 - aplicații Power Point cu participarea a 18 studenți de la anul II și III).

A crescut numărul tinerilor din Republica Moldova care participă la programe de mobilitate ca rezultat al semnării Protocolului de colaborare în domeniul educației cu România, constituind 2850 de studenți (c. I - 2600; c. II – 250). În contextul conectării studenților și cadrelor didactice din Republica Moldova la circuitul academic internațional, 15 profesori au fost recomandați pentru participare în Programul CoE Pestalozzi; au fost acceptați 5 candidați moldoveni în programul CE

Erasmus Mundus; 10 moldoveni au fost acceptați în programul CEEPUS III. În programul ACES, Republica Moldova a câștigat și implementează în anul 2011 – 5 proiecte. Pentru anul academic 2011-2012, din partea RM în Program vor participa circa 10 aplicanți. În perioada 2010-2011, au derulat 16 proiecte TEMPUS de tip Comune și Structurale, în valoare de circa 3,25 milioane EURO. La ASEM funcționează Academia Microsoft și se preconizează deschiderea a încă 2 academii. În 4 universități se implementează Academii Cisco.

Probleme:

- Nu a fost constituită structura de studii superioare în trei cicluri, inclusiv doctorat, deoarece acțiunea este condiționată de aprobarea Codului Educației
- Lipsa unei autorități instituționale cu funcție de asigurare a calității care va realiza evaluarea și acreditarea instituțională și a programelor de formare/dezvoltare profesională

Perspective:

- Reluarea procesului de acreditare și evaluare externă a universităților
- Fondarea Agenției de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
- Implementarea unei autonomii universitare reale.

III. Activitatea managerială, de coordonare, monitorizare și control

În perioada de referință Ministerul a organizat:

- 5 seminare cu specialiștii din învățământul preșcolar în colaborare cu Programul educațional „Pas cu pas”, instituția preșcolară nr. 215 din mun. Chișinău și Compania Internațională LEGO.

Au fost formați:

- prin training în „cascadă” – **2 947** de cadre didactice și administrative din instituțiile preșcolare;
- **2 581** de cadre didactice și administrative au fost instruite prin traininguri naționale;
- **937** de cadre didactice din instituțiile Proiectului.

48 mentori locali au oferit training pentru cadrele didactice.

În vederea asigurării continuității și eficacității implementării politicilor educaționale, respectării cadrului legislativ și normativ al învățământului preuniversitar, au fost realizate:

- ✓ **6** ședințe de lucru cu șefii DGÎTS pe probleme curente;
- ✓ **29** seminare cu responsabili la disciplinele de studii din cadrul DGÎTS și cadrele didactice din instituțiile de învățământ pe domeniile de competență educațională;
- ✓ **16** seminare și **8** mese rotunde cu vicepreședinții raioanelor, șefii DGÎTS, șefii Direcțiilor asistență socială, managerii instituțiilor, asistenții sociali, în vederea evaluării instituțiilor rezidențiale și evidențierii obiectivelor prioritare în optimizarea instituțiilor și modernizării procesului managerial și activității corecțional – recuperatorii, de asemenea integrarea socială a copiilor aflați în dificultate;

- ✓ 2 seminare la LT „ M. Eminescu”, Dubăsari și LT „Evrice”, Râbnița cu managerii instituțiilor din partea stângă a Nistrului;
- ✓ 11 seminare republicane cu specialiștii din învățământul primar și preșcolar în colaborare cu Centrul educațional „Pas cu pas”.
- ✓ monitorizate 35 de conferințe pedagogice din august;
- ✓ organizate 4 conferințe republicane.
- ✓ ședințe cu reprezentanții instituțiilor de învățământ din subordine;
- ✓ conferințe cu tematica: „Autonomia financiară a instituțiilor de învățământ superior”.

Direcția învățământ preșcolar, primar și secundar general, în perioada de referință, a organizat 3 inspecții frontale în raioanele Cahul, Rezina și în municipiul Bălți. Au fost organizate 10 inspecții tematice în 13 raioane și municipiul Chișinău și 3 inspecții de revenire.

În rezultatul desfășurării inspecțiilor școlare au fost propuse recomandări atât pentru activitatea DGR/MÎTS, cât și pentru administrațiile instituțiilor inspectate.

Angajații Agenției de Evaluare și Examinare au participat la efectuarea inspecțiilor frontale în raioanele: Fălești, Cahul, Rezina, Basarabeasca, Ocnița și mun.Bălți, Colegiul Financiar Bancar, Liceul Internat Republican cu Profil Sportiv. Totodată, au fost efectuate un șir de inspecții tematice, care au atestat încălcări la capitolul ”Documentația școlară”. Cele atestate, aprecierile, propunerile și recomandările au fost prezentate în note informative cu care au fost familiarizați managerii și cadrele didactice inspectate.

- au fost organizate 10 seminare pentru specialiștii de Limba și Literatura română (școala națională), la Limbile Străine, la Limba și Literatura găgăuză, Limba și Literatura bulgară și Matematică din DGR/MÎTS.

- a fost organizată și desfășurată a VIII-a ediție a Forumului Republican al instituțiilor de învățământ ce poartă numele lui A.Puşkin.

Asigurarea calității procesului educațional și eficientizarea formării continue a cadrelor didactice și manageriale în învățământul secundar profesional și medii de specialitate s-a realizat prin diverse activități manageriale, de îndrumare și control:

- 9 seminare instructive cu directorii adjuncți pentru instruire și directorii adjuncți pentru educație din colegii;
- 6 seminare metodice cu cadrele didactice de limbi străine și chimie;
- campanii de orientare profesională organizate în perioada de la 01.02 până la 31.05.2011 de către instituțiile de învățământ secundar profesional și medii de specialitate;
- În baza Proiectului ECO-NET, în luna aprilie 2011, a fost organizat la MOLDEXPO Tîrgul “Firmelor de exercițiu”, la care au participat Firmele de exercițiu de la Colegiul de Informatică, Colegiul Național de Comerț al ASEM, Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul, Colegiul Financiar-Bancar, Colegiul de Construcții din Hîncești, Colegiul Agroindustrial din Ungheni, Școala Profesională din Nisporeni și instituții de învățământ din România.

În sesiunea de vară 2011 au fost monitorizate 11 universități. În sesiunea de admitere, 2011 au fost monitorizate 30 de instituții de învățământ. A fost verificată activitatea comisiilor de admitere, dotarea acestora, panourile de informare, plasarea pe site-urile universităților a

informațiilor utile, rezultatele admiterii, contestațiile depuse de cetățeni, respectarea prevederii privind admiterea la cota de 15 % pentru cetățenii din familiile vulnerabile.

Au fost organizate circa **6 sedințe organizatorice** cu responsabilii de admitere pe subiectul Admiterii 2011, cu prorectorii responsabili de activitatea instructivă pe implementarea noului Plan cadru, a regulamentului privind utilizarea creditelor transferabile, pe rezultatele monitorizării sesiunii de examene. Au fost realizate de comun cu USM **4 seminare** cu prorectorii și cadrele didactice la didactici particulare din cadrul universităților (6 instituții) cu specialități pedagogice la dezvoltarea curriculară în contextul învățământului centrat pe cel ce învață.

În urma **verificării ad-hoc** a procesului educațional la Universitatea de Studii Aplicative din Moldova, în contextul unor plângeri parvenite din partea cetățenilor, fondatorii instituției private au fost avertizați despre încălcările depistate și înlăturarea neajunsurilor. A fost realizată verificarea procesului instructiv în cadrul Academiei „Stefan cel Mare” și al Institutului Nistean din Balti. În urma inspecției au fost propuse recomandări privind respectarea Planului cadru, a duratei orelor de studiu, a documentației instituției, formarea continuă a cadrelor didactice.

Direcția Invățământ Superior a organizat **2 conferințe internaționale** cu genericul „Autonomia universitară și responsabilitatea publică a universităților” și „Procesul Bologna: realizări și perspective”, ultima fiind realizată de comun cu ULIM. La conferințe au participat reprezentanții tuturor universităților și ai Ministerului Educației, experți internaționali.

În cadrul proiectelor TEMPUS a fost organizată o conferință de lansare a unui proiect în care participă 9 universități din țară și 4 de peste hotarele țării cu genericul „Crearea unei rețele universitare tematice în științele agricole și economice în Moldova”.

La conferința de totalizare a proiectului „Dezvoltarea parteneriatului cu mediul de afaceri din Republica Moldova”, au participat universitățile din Moldova și 4 universități din Belgia, Franța, Italia și Spania.

IV. Colaborarea cu partenerii noștri de dezvoltare în domeniul educației

În parteneriat cu UNICEF, Banca Mondială în Moldova a avansat, spre finanțarea etapei a treia, Proiectul EPT-IAR-3. El va spori accesul la învățământul preșcolar pentru toți copiii din republică, inclusiv și cei cu nevoi speciale. Au fost colectate datele despre 400 instituții preșcolare rurale din republică care au beneficiat de 1200 de cutii cu jocuri cognitive LEGO și DUPLO donate de Compania Internațională LEGO. A fost lansat Proiectul „Acces echitabil de servicii de educație timpurie de calitate pentru copiii din localitățile rurale”. Scopul Proiectului constă în instituirea a 50 de Centre Comunitare care vor beneficia de mobilier IKEA.

A fost organizat Consiliul de reformare a sistemului rezidențial, cu participarea reprezentanților UNICEF, Lumos, EveryChild, CCFM, Keystone, Speranța, pentru reorganizarea sistemului rezidențial de îngrijire a copilului aflat în dificultate. În rezultatul acțiunilor au fost reintegrați copii din instituțiile rezidențiale în familie și servicii de alternativă (case de tip familial, asistență parentală profesionistă, centre comunitare de reabilitare ș.a.).

Tot în parteneriat cu UNICEF în anul de studii 2011-2012 s-a implementat modelul Școală Prietenoasă Copilului.

În parteneriat cu Junior – Achievement Moldova, în cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar, a fost promovată educația antreprenorială.

A fost semnat Acordul de colaborare cu UNAIDS în scopul formării culturii modului sănătos de viață în rândul elevilor din instituțiile preuniversitare.

Pe parcursul anului 2011, Ministerul a depus eforturi considerabile pentru promovarea în cadrul structurilor europene (organisme internaționale și regionale) a obiectivelor de integrare europeană în domeniul educației.

În special a fost fortificat dialogul cu **Comisia Europeană** în vederea modernizării și racordării sistemului educațional național la standardele și rigorile europene, prin:

1. Implementarea prevederilor Planului de Acțiuni al Republicii Moldova – priorități de reformă în domeniul integrării europene;
2. Implementarea proiectelor în cadrul Planului de Acțiuni privind Parteneriatul de Mobilitate RM-UE;
3. Realizarea proiectelor/programelor propuse de UE în cadrul Parteneriatului Estic;
4. Participarea mai activă în programele de mobilitate academică ale Comisiei Europene.

Rezultatele cooperării (filiera educație) au fost înalt apreciate de Comisia Europeană în cadrul:

- ✓ Sub - comitetului de Cooperare nr. 4 (18-19 mai 2011, Chișinău);
- ✓ Parteneriatului Estic, Platforma nr. 4 „Contacte interumane”, (5 mai 2011, Bruxelles);
- ✓ Consiliului de Cooperare RM-UE - 5 mai 2011, Bruxelles;
- ✓ Sedința XII-a a Comitetului de Cooperare RM-UE (18 octombrie 2011, Chișinău).

În cadrul acestor reuniuni ministerul a prezentat ultimele evoluții în reformarea și modernizarea învățământului secundar general, vocațional și învățământul superior.

Reprezentanții Uniunii Europene au apreciat, în special, participarea Republicii Moldova la Programele comunitare: *Tempus*, *Erasmus-Mundus*, *Jean Monnet*, *Youth in Action*, *Marie Curie și e-Twinning*, colaborarea eficientă cu ETF precum și consecvența reformelor promovate la toate treptele de învățământ. În special menționăm eforturile ministerului privind sporirea capacităților instituționale și umane de colaborare cu structurile Europene în cadrul Programului Jean Monnet. În aprilie 2011, în cadrul Academiei de Studii Economice a fost organizată o primă Conferința Internațională în cadrul Programului.

În perioada 2010-2011 au fost în derulare 16 proiecte TEMPUS de tip Comune și Structurale, în valoare de circa **3,25 milioane EURO**. Suportul oferit de Programul TEMPUS în promovarea reformelor în învățământul superior este unul considerabil și constant pe parcursul mai multor ani. Ministerul, de comun cu Oficiul Național TEMPUS, a promovat și mediatizat acest Program în mediul academic din țară. Periodic această informație este plasată pe pagina web a ministerului. Pe 20 decembrie 2011, Ministerul Educației, de comun cu Oficiul Național TEMPUS, a organizat *TEMPUS information day*.

În martie 2011, delegația Republicii Moldova a participat la Conferința Internațională Jubiliară a Programului TEMPUS. În cadrul conferinței ei a fost confirmată disponibilitatea Republicii Moldova de a valorifica oportunitățile în cadrul acestui Program.

O colaborare benefică cu Comisia Europeană a fost promovată în cadrul unor proiecte ce țin de procesul migrațional. Astfel, Ministerul a participat la implementarea proiectelor susținute de Comisia Europeană:

- Profilul Migrațional Extins al Republicii Moldova;
- Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor;
- Consolidarea capacităților Moldovei de gestionare a pieței muncii și reîntoarcere a migranților;
- Elaborarea Legii privind integrarea străinilor în Republica Moldova;

În aceeași ordine de idei menționăm că s-a participat la elaborarea și ulterior implementarea unor documente de politici în domeniul migrației și azilului precum:

- ✓ Strategia Națională și Planul de Acțiuni în domeniul migrației și azilului (2011-2020), HG nr. 655 din 8.09.2011;
- ✓ Planul de acțiuni privind stimularea reîntoarcerii și reintegrării lucrătorilor migranți;
- ✓ Planului de acțiuni pentru susținerea diasporei moldovenești pentru anii 2012 – 2014.

Eficientă și benefică a fost pentru sistemul educațional național colaborarea cu **Consiliul European**. Reprezentanții Ministerului au participat la Ședințele Comitetului pentru Învățământ Superior și Cercetare și Comitetul pentru Educație a CoE. A continuat suportul în implementarea proiectelor ce țin de:

- Cetățenia democratică,
- Predarea istoriei,
- Politica în domeniul minorităților naționale,
- Modernizarea curriculei,
- Politica lingvistică,
- Instrumente de recunoaștere a calificărilor ș.a.

Un suport continuu a fost acordat de CoE pe dimensiunea învățământului superior, în special, susținerea implementării obiectivelor Procesului de la Bologna. Pe 1-2 decembrie curent, ULIM în colaborare cu Ministerul Educației, Secretariatul Procesului Bologna și CoE au organizat în Republica Moldova Conferința internațională „Implementarea Procesului Bologna în Republica Moldova: realizări, provocări, Activități de perspectivă: Agenda 2020”.

În cadrul Programului CoE Pestalozzi privind formarea continuă a profesorilor au participat pe parcursul anului circa 20 de cadre didactice din țară.

Cooperarea în cadrul **Platformei regionale pentru Europa de Sud-Est** oferă oportunități reale pentru înaintarea graduală a Republicii Moldova pe calea integrării europene. Ministerul a participat în 2011 la inițiativele ERI SEE și TFBHC al Consiliului Regional de Cooperare. Astfel s-a participat la două Ședințe ale Bordului de conducere a inițiativelor menționate (martie/noiembrie, Belgrad, Serbia). Platforma respectivă de cooperare este importantă și în contextul oportunităților de participare la diverse traininguri și instruirii, organizate pentru cadrele didactice din sistem. Pe parcursul anului 2011 circa 30 funcționari publici și cadre didactice au participat la activități, ce țin de: calitatea și echitatea în educație, elaborarea și implementarea CNC, evaluarea cunoștințelor, reformele în sectorul învățământului profesional, elaborarea politicilor educaționale în domeniu.

În iulie 2011 la Chișinău a avut loc **Reuniunea a IV-a a rețelei VET din țările Europei de Sud-Est**. În cadrul Ședinței, țările participante au semnat Acordul de constituire a Rețelei VET, fapt ce creează o bază legală pentru cooperare și promovarea reformelor în domeniul vocațional în Sud-Estul Europei.

Ministerul a continuat cooperarea cu **Reprezentanța Kultur-Kontakt în Moldova**, în special pe domeniul învățământului secundar profesional. În scopul fortificării reformelor și suportului acordat pe această dimensiune, la **10 februarie 2011** a fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Educației și KulturKontakt Austria cu privire la Proiectul Molagri 3. Cu suportul KulturKontakt au continuat implementarea Proiectelor ce țin de învățământul secundar profesional: Proiectul ECONET – dezvoltarea firmelor de exercițiu și MOLAGRI – echiparea a 2 mini-fabrici în domeniul viti-vinicol în cadrul școlilor profesionale din Nisporeni și Leova.

În vederea extinderii și dezvoltării armonioase a relațiilor de colaborare în domeniul educației cu statele lumii și partenerii de cooperare, în perioada de referință, au fost negociate și semnate următoarele tratate:

1. Acord între Asociația de Voluntariat PUER Onlus, Persoană Juridică și Ministerul Educației din Republica Moldova cu privire la colaborarea privind tratamentul și vacanță gratuită pentru minorii din Moldova oferită de Republica Italiană, semnat la 18 iunie 2011;
2. Memorandum de înțelegere între HOPE-87 și Comisia Națională UNESCO și Ministerul Educației al Republicii Moldova, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Institutul Oncologic din Chișinău în vederea creării unui Centru educațional în cadrul Institutului Oncologic, semnat la 22 iunie 2011;
3. Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației și KulturKontakt Austria cu privire la Proiectul Molagri 3, semnat la 10 februarie 2011;
4. ACORD DE COOPERARE între instituțiile VET din regiunea SEECP (Procesul de Cooperare în Europa de Sud Est) în scopul creării rețelei regionale VET, semnat la Chișinău la 12 iulie 2011);
5. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Estonia privind cooperarea în domeniul educației, culturii, tineretului și sportului, semnat la Tallinn, la 19 octombrie 2011.
6. Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației, în calitate de reprezentant al Guvernului Republicii Moldova și Fundația servicii de Dezvoltare din Liechtenstein, împuternicită de către Guvernul din Liechtenstein referitor la susținere și implementare a proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii școlilor partenere ale LED”, semnat la 5 decembrie 2011;
7. Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației, în calitate de reprezentant al Guvernului Republicii Moldova și Fundația servicii de Dezvoltare din Liechtenstein, împuternicită de către Guvernul din Liechtenstein referitor la susținere în implementarea fazei a II-a a proiectului „Consolidarea Sistemului de educație profesională Tehnică în Moldova (CONSEPT), semnat la 5 decembrie 2011.

Pe parcursul anului a continuat colaborarea bilaterală și multilaterală în cadrul tratatelor internaționale în domeniul educației la care Republica Moldova este parte. În acest context menționăm dinamica pozitivă de dezvoltare a relațiilor de colaborare cu partenerii noștri din **România, Federația Rusă, Ucraina, Bulgaria, Slovacia, Cehia, Grecia, Statele Baltice, Regatul Belgiei, Franța, Germania, Olanda, China, Polonia, ș. a.**

Ministerul a susținut participarea elevilor din Republica Moldova în **Programul ACES** – Academia Școlilor din Europa Centrală și de Est. În anul 2011 se implementează 5 proiecte în cadrul Programului în 5 instituții de învățământ preuniversitar. În cadrul programelor au fost realizate circa 10 activități la nivel național și internațional.

În baza protocoalelor de colaborare bilaterală în domeniul educației, în anul 2011, circa **5000 de elevi, studenți, tineri cercetători, cadre didactice** au beneficiat de burse de studii, stagii de cercetare și formare continuă peste hotarele țării.

În colaborare cu partenerii noștri a fost susținută participarea tinerilor în cadrul altor programe de mobilitate peste hotarele țării, precum: Programul FLEX (SUA)– 33 elevi; Programul Fulbright (SUA)– 15 studenți; Programul Youth for Understanding (Germania) – 26 elevi; Asociația „Liga Națională pentru Dezbateri Preuniversitare” – 11 elevi;

În contextul activităților ce țin de prestarea serviciilor educaționale pentru cetățenii străini, Ministerul Educației a examinat **circa 3780** de dosare a cetățenilor străini în scopul acceptului pentru încadrarea în sistemul educațional național. Accept pentru încadrarea în activitate didactică a fost acordat la circa **50 de profesori străini**.

Pe parcursul anului au fost oferite consultații metodice departamentelor Relații Internaționale din cadrul instituțiilor de învățământ superior și Direcțiilor de învățământ privind promovarea cooperării internaționale, prestarea serviciilor educaționale cetățenilor străini semnarea acordurilor interuniversitare de cooperare.

Probleme:

- Lipsa resurselor financiare în vederea onorării obligațiilor privind participarea la evenimentele internaționale, cât și organizarea acestora în Republica Moldova, precum și în vederea unei conclucrări mai eficiente cu partenerii de cooperare și organisme internaționale

Perspective:

- Crearea unui fond special pentru eficientizarea promovării parteneriatului de cooperare cu organisme internaționale

Dezvoltarea resurselor umane

Se știe foarte bine că o reformă are succese doar în cazul când profesorii și managerii instituțiilor au conștientizat esența și necesitatea reformelor și acceptă schimbarea. În contextul sporirii prestigiului profesiei de pedagog, stimulării activității creative a pedagogului, promovării experienței avansate și inovative a cadrelor didactice, motivării cadrului didactic pentru autoformare și formare continuă, Agenția de Evaluare și Examinare a organizat Concursul Republican ”Pedagogul Anului - 2011”.

A V-a ediție a Concursului Republican „Pedagogul anului” a fost lansată prin constituirea Comitetului de organizare a Concursului republican „Pedagogul anului” ediția 2011 (ordinul nr.169 din 22 martie 2011). Prin ordinul nr.181 din 25 martie 2011 s-a constituit și aprobat Comisia de concurs pentru desfășurarea etapei a treia a Concursului republican. La această ediție au fost recepționate 64 de dosare de participare la concurs (învățământ preșcolar – 15, învățământ primar – 21, învățământ secundar general – 28). Comisia de concurs și Comitetul de organizare s-a întrunit

în 3 ședințe (30.03.2011, 05.04.2011, 13.04.2011) la care s-au discutat criteriile și indicatorii de evaluare a probelor concursului, au fost selectate instituțiile pentru desfășurarea probelor concursului, s-a aprobat orarul desfășurării lecțiilor de concurs (ordinul nr.181 din 25 martie 2011).

Pentru activitatea membrilor Comisiei de concurs au fost perfectate și aprobate contractele de prestare a serviciilor. Rezultatele concursului (ordinul nr.805 din 27 septembrie 2011), se prezintă astfel:

Pedagogul anului, ediția a V-a	Numele, Prenumele	Instituția, localitatea	Premiu
Educatorul anului	Miron Oxana	Grădinița nr.10, Bălți	50000 lei
Învățătorul anului	Tighineanu Nadejda	LT „Petru Rareș”, Soroca	50000 lei
Profesorul anului	Buga Alina	Dr.științe chimice, profesor de chimie, LT „V.Aleksandri”, Ungheni	50000 lei

Nominanții Concursului Republican „Pedagogul anului 2011”

r.d/o	Numele, prenumele	Instituția, localitatea
	Mariț Lilia	educator, grădinița nr.6, Fălești
	Scorpan Angela	educator, grădinița nr.1, Pelinia, Drochia
	Bajora Liuba	educator, grădinița Porumbeni, Criuleni
	Procopovici Natali	învățător, LT „M.Lomonosov”, Bălți
	Budurin Maria	învățător, LT Ștefănești, Florești
	Pîrlea Svetlana	învățător, ȘM Hădărăuți, Ocnîța
	Rebeja Svetlana	profesor de educație muzicală, LT Sireți, Strășeni
	Draganov Elena	profesor de l. și l-ra rusă, LT „S. Rahmaninov”, Cahul
	Ciutac Eugenia	profesor de istorie, LT Măgdăcești, Criuleni
	MoiseiVeronica	profesor de l. și l-ră română, LT „Hyperion”, Chișinău
	Teleatnic Maria	profesor de l. și l-ră română, LT „C.Stere”, Soroca

Organizarea și desfășurarea atestării cadrelor didactice

În perioada de referință a fost elaborat proiectul *Regulamentului de atestare a cadrelor didactice cu funcții de conducere din învățământul secundar și mediu de specialitate* și proiectul *Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar, secundar, special, complementar, secundar profesional și mediu de specialitate*, care a fost discutat cu societatea civilă, cadrele didactice și cadrele de conducere, Direcțiile raionale/municipale de învățământ, tineret și sport. Proiectele Regulamentelor se află în proces de definitivare.

În anul de referință au susținut și au confirmat gradul didactic **8160 persoane**, din ele: gradul didactic doi – **6524** cadre didactice și manageriale; gradul didactic unu – **1326** și gradul didactic superior – **310**.

În anul 2011 avem următoarea divizare a cadrelor didactice din sistem după gradele didactice:

Numărul total de cadre didactice %	Grade didactice			Fără grad didactic
	doi	unu	superior	
42236	32114	4662	958	4502
100%	76,03%	11,04%	2,27%	10,66%

Și-au perfecționat competențele profesionale **7683** de cadre didactice și de conducere.

38 de cadre didactice și-au retras cererile motivând, că nu sunt pregătiți pentru cerințele atestării, sau au plecat din învățământ.

Probleme:

- Cunoașterea superficială a Regulamentului cu privire la atestarea cadrelor didactice de către cadrele care sunt evaluate
- Lipsa motivației pentru creșterea nivelului profesional pentru unele cadre didactice
- Managerii unor instituții au stimulat înscrierea pedagogilor fără a asigura nivelul de pregătire al acestora și fără a explica că obținerea gradelor didactice este binevolă și nu obligatorie
- Comisiile școlare/raionale/municipale n-au fost destul de exigente la evaluarea cadrelor didactice pe teren
- Perfectarea conținutului lucrărilor/rapoartelor de autoevaluare demonstrează competențe slabe ale cadrelor didactice în elaborarea acestora
- Tematica lucrărilor este generală și neadecvată conținuturilor

Perspective:

- Revizuirea și racordarea Regulamentului de atestare a cadrelor didactice cu funcții de conducere din învățământul secundar și mediu de specialitate și Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar, secundar, special, complementar, secundar profesional și mediu de specialitate la exigențele sistemului educațional
- Aplicarea sistemului de credite profesionale transferabile în procesul de evaluare și atestare a cadrelor didactice și manageriale, care va contribui la transparență și obiectivitate în conferirea și confirmarea gradelor didactice

În învățământul primar, secundar, secundar profesional, mediu de specialitate și superior în anul de studii 2010-2011 activau **48729** de cadre didactice, dintre care **37959** – femei.

Instituțiile	Numărul de cadre didactice	Femei, %
Instituții de învățământ primar și secundar general	37405	84,2%
Instituții de învățământ secundar profesional	2257	52,7%

Instituții de învățământ mediu de specialitate	2574	69,8%
Instituții de învățământ superior	6493	53,1%
Total	48729	77,9%

Pentru anul de studii 2011-2012, potrivit ofertelor Direcțiilor generale raionale/municipale de învățământ, tineret și sport, necesarul de cadre didactice constituia **1005 locuri vacante** (în comparație cu **1156** în anul de studii 2010-2011). Cele mai multe locuri vacante s-au înregistrat în raioanele Hîncești – 85; Ungheni – 58; Cimișlia – 54; Cahul – 47; Nisporeni – 48.

Cele mai puține locuri vacante sunt în raioanele Râșcani -1; Ocnița – 1; Edineț - 6; Orhei – 6.

Cele mai solicitate specialități sunt: matematica – 130; fizica – 68; educație muzicală – 68; educație fizică – 72; învățământul preșcolar – 160, etc.

Conform repartizărilor la serviciu au fost desemnați 841 tineri specialiști. Conform datelor prezentate de DGR/MÎTS către 1 noiembrie 2011 au fost angajați în baza adeverințelor de plasare în câmpul muncii **381** de tineri specialiști. Din ei:

- în localitățile rurale - **341** specialiști;
- în localitățile urbane - **40** specialiști.

În 2011-2012 s-au prezentat la serviciu cu 7,05% mai puțini tineri specialiști, în comparație cu anul 2010-2011, și acest lucru se observă pe parcursul ultimilor trei ani.

În anul de referință **341 tineri specialiști, absolvenți ai anului 2011**, au beneficiat de tranșa I a indemnizației unice (7 mii lei pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și 6 mii lei, pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ mediu de specialitate). Pentru 14 tineri procesul de transfer nu s-a încheiat, dat fiind identificarea greșelilor la perfectarea actelor prezentate, prevăzute de Regulamentul Fondului pentru susținerea cadrelor didactice tinere din mediul rural. **344 tineri specialiști, absolvenți ai anului 2010**, au primit tranșa II (10 mii lei pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și 8 mii lei, pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ mediu de specialitate). **466 tineri specialiști, absolvenți ai anului 2009, vor primi tranșa a III-a, la sfârșitul anului III de activitate** (13 mii lei pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și 10 mii lei, pentru tinerii specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ mediu de specialitate).

Întru asigurarea transparenței și a corectitudinii angajării în funcții, au fost anunțate **180** de concursuri republicane pentru ocuparea posturilor de conducători ai instituțiilor de învățământ subordonate ministerului. Au fost desfășurate – **99**.

- **4** concursuri pentru ocuparea posturilor de rectori în instituțiile de învățământ superior;
- Pentru ocuparea postului de director în instituțiile de învățământ mediu de specialitate au fost anunțate – **7** concursuri, au fost desfășurate – **1**;
- Pentru ocuparea postului de director în instituțiile de învățământ secundar profesional au fost anunțate – **7** concursuri, au fost desfășurate – **3**;
- Pentru ocuparea postului de director în instituțiile de învățământ liceal au fost anunțate – **156** concursuri, au fost desfășurate – **93**;

- Pentru ocuparea postului de director în instituțiile rezidențiale au fost anunțate – 6 concursuri, au fost desfășurate – 1.

Au fost prezentate pentru examinare și înaintate la decorare cu distincții de stat în cadrul ședințelor Colegiului Ministerului candidaturile a **90 de cadre didactice și manageriale**.

Implementarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în sistemul de învățământ și crearea spațiului informațional educațional

În conformitate cu Concepția Sistemului Informațional Educațional, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 13.04.2007 „Cu privire la aprobarea Concepției sistemului informațional educațional”, a fost evaluată situația referitor la implementarea TIC în educație. Evaluarea a fost efectuată separat pentru fiecare din cele patru subsisteme ale Sistemului Informațional Educațional.

• ***Subsistemul „Resursele informaționale ale Ministerului Educației”***

Sarcina tehnică pentru acest subsistem a fost aprobată în anul 2007. Licitația publică a fost organizată în anul 2008. Contractul cu compania DAAC System pentru îndeplinirea caietului de sarcini a fost semnat la sfârșitul anului 2008. În anul 2009 au fost executate lucrările de elaborare a Subsistemului. Cu un grup de lucru a fost testat sistemul respectiv începând din luna iunie. După mai multe încercări de redresare a situației s-a ajuns la concluzia: sistemul „Registrul de Stat al Educației”, elaborat de compania DAAC System, în starea actuală, nu poate fi implementat în sistemul educațional nici în regim de pilotare.

A fost făcută următoare propunere: Sistemul Informatic Automatizat „Registrul de Stat al Educației” trebuie să fie elaborat repetat începând cu etapa de reproiectare a caietului de sarcini, în colaborare cu specialiști din educație de diferite nivele și trepte de învățământ.

Tot în cadrul acestei subcomponente, CTICE a elaborat și implementat „Sistemul Informațional de Evidență și Perfectare a Actelor de Studii Liceale, Medii de Specialitate, Superioare”, inclusiv, în anul 2011 și pentru învățământul profesional, care asigură evidența centralizată a tuturor actelor de studii și perfectarea acestora la comanda instituțiilor de învățământ, fapt ce diminuează falsificarea acestora. Verificarea autenticității actelor de studii poate fi făcută la adresa *acte.edu.md*

În scopul eficientizării procesului de eliberare și evidență a certificatelor pentru diferite cursuri de instruire, inclusiv, și certificate de grad didactic, Ministerul a aprobat pentru personalizare **8 titluri noi** cu seriile: **ACR, CRP, CDS, CDI, CDD, CDMS, CDMI, CDMD**.

• ***Subsistemul „Implementarea TIC în educație”***

Pentru acest Subsistem, în anii 2006–2007 au fost procurate 64 de licențe de soft-educațional AeL. În partea a doua a anului 2008 implementarea acestor soft-uri a fost stopată de către fosta conducere a Ministerului. În anul 2010 acest proces a fost relansat, softurile educaționale AeL fiind implementate în 20 de licee. În scopul utilizării eficiente a softurilor educaționale au fost instruiți suplimentar 80 de cadre didactice de matematica, fizica, biologie și chimie. Pe parcursul anului curent de studii, instituțiile respective vor fi susținute metodic și tehnic, iar softurile din cele 64 instituții preuniversitare din țară au fost reînnoite. **Alte instituții n-au putut fi implicate, deoarece nu a existat finanțare la compartimentul respectiv.**

- ***Subsistemul „Instruirea cadrelor didactice”***

Din cauza unui management defectuos, CTICE nu a desfășurat activități în acest domeniu. Se preconizează că activitățile respective vor fi reluate imediat după darea în exploatare a nivelului central al Sistemului Informațional Educațional.

- ***Subsistemul „Rețeaua telecomunicațională MoldEduNet”***

Pentru acest subsistem Direcția a elaborat caietul de sarcini. Întrucât resurse financiare pentru aceste lucrări nu au fost alocate, elaborarea documentelor de licitație nu a fost demarată.

În scopul testării Registrului cadrelor didactice și formarea spațiului informațional live@edu, au fost colectate datele personale (instituție, disciplina, nume, prenume, IDNP) ale cadrelor didactice din sistemul de învățământ.

1. În scopul asigurării unui management bazat pe performanțe, a fost elaborat setul de indicatori pentru evaluarea nivelului de utilizare a TIC în sistemul educațional, care a fost coordonat cu Ministerul Tehnologiei Informaționale și Comunicațiilor. Indicatorii respectivi vor fi utilizați în cadrul Sistemului de cartografiere a instituțiilor de învățământ. De asemenea, a fost monitorizat procesul de completare a sistemului de cartografiere a instituțiilor de învățământ preuniversitar pentru anul de studii 2010–2011 și la moment se monitorizează datele pentru perioada de început a anului școlar 2011–2012. Aceste date au fost utilizate în procesul de elaborare a Studiului de fezabilitate privind optimizarea rețelei școlare din localitățile rurale din republică. Indicatorii din sistemul de cartografiere au fost folosiți și în procesul elaborării Studiului „Educația de bază prin prizma școlii prietenoase copilului”.

2. În scopul modernizării tehnicii de calcul și a produselor program aflate în dotarea instituțiilor de învățământ, perfecționării metodelor de predare-învățare-evaluare, Ministerul a semnat Acorduri de colaborare cu companiile specializate în domeniul TIC Microsoft, CISCO și SIVICO. Aceste acorduri includ planuri de acțiuni, care prevăd dotarea cu tehnică de calcul, softuri și instruirea cadrelor didactice.

Astfel, în acordul de colaborare cu Compania Microsoft, planul de acțiuni se axează pe trei aspecte de bază: Școli inovative, Profesori inovativi și Elevi inovativi. Anul acesta am demarat instruirea a 40 de profesori pentru folosirea TIC în educație și 40 de profesori pentru utilizarea tehnologiilor Microsoft pentru programare. La ASEM exista Academia Microsoft. Pentru anul viitor se preconizează deschiderea a încă două academii.

Compania CISCO propune o metodologie de instruire a elevilor, studenților și profesorilor în domeniul rețelelor de calculatoare. În cadrul acestui acord au fost instruiți 25 de profesori din cadrul învățământului preuniversitar. Se lucrează la adaptarea curriculumului pentru a fi introdus în calitate de (drept) curs opțional pentru liceeni. În 4 universități se implementează Academii Cisco.

Probleme:

- Sistemul „Registrul de Stat al Educației”, elaborat de compania DAAC System, în starea actuală, nu poate fi implementat în sistemul educațional nici în regim de pilotare
- N-au putut fi implicate alte instituții în instruirea și utilizarea softurilor educaționale AeL, deoarece nu a existat finanțare la compartimentul respectiv

- CTICE nu a desfășurat activități în domeniul instruirii cadrelor didactice în domeniul utilizării softurilor educaționale AeL
- Rețeaua telecomunicațională MoldEduNet nu a funcționat

Perspective:

- Sistemul Informatic Automatizat „Registrul de Stat al Educației” trebuie să fie elaborat repetat începând cu etapa de reproiectare a caietului de sarcini, în colaborare cu specialiști din educație de diferite nivele și trepte de învățământ

Activitatea economico-financiară

Pe parcursul anului 2011:

- au fost elaborate, aprobate și executate bugetele instituțiilor din subordine;
- au fost examinate și aprobate statele de personal și listele tarifare a instituțiilor din subordine;
- a fost analizat și monitorizat salariilor angajaților din sistemul educațional;
- au fost finanțate și efectuate reparații și investiții capitale în instituțiile din subordine;
- au fost achiziționate produse, mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile Ministerului și instituțiile din subordine prin intermediul Agenției Achiziții Publice;
- a fost elaborată, aplicată și executată politica de contabilitate atât a aparatului ministerului cât și a instituțiilor din subordine, conform actelor și normativelor în vigoare;
- a fost organizată evidența patrimoniului și evidența contabilă a executării devizelor de cheltuieli ale mijloacelor bugetare și celor speciale în corespundere cu instrucțiunea Ministerului Finanțelor privind evidența contabilă în instituțiile publice, nr.85 din 9 octombrie 1996.

Probleme:

- Neaprobarea la timp a Legii Bugetului de Stat pentru anul 2011
- Neprezentarea la timp a dărilor de seamă de către instituțiile din subordine

Perspective:

- Perfecționarea legislației în vigoare referitoare la acordarea autonomiei financiare instituțiilor de învățământ superior
- Optimizarea cheltuielilor instituțiilor de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate și superior

Directii strategice de activitate pe termen mediu

1. Extinderea serviciilor de educație și dezvoltare timpurie a copilului
2. Asigurarea condițiilor necesare/optime pentru extinderea accesului la educație de bază
3. Promovarea educației incluzive și dezvoltarea alternativelor educaționale
4. Sporirea nivelului de pregătire profesională în învățământul vocațional/tehnic
5. Integrarea învățământului superior în spațiul european
6. Extinderea și diversificarea sistemului de instruire al adulților

7. Diversificarea și dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele lumii și organizațiile internaționale în vederea promovării dezideratelor de integrare europeană
8. Eficientizarea procedurilor de organizare și desfășurare a evaluărilor rezultatelor școlare la toate treptele de școlaritate
9. Implementarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în educație

Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, ME